

Barn- och utbildningsnämnden

Kallelse

Nämnd	Barn- och utbildningsnämnden
Datum och tid	2024-03-07, klockan 08.30
Plats	Kommunkontoret, sammanträdesrum Gräsö (SR1)
Sekreterare	Per-Åke Berg
Ordförande	Christina Williamsson Liw (M)

Ärendelista

1. Val av justerare	2
2. Fastställande av föredragningslista	2
3. Arbetsmiljöredovisning 2024 <i>Föredragande: Lisa Karbelius</i>	3
4. Pedagogisk omsorg	4
5. Information om skolsocialt team	5
6. Årsbudget 2024: Budgetuppföljning per januari <i>Föredragande: Josefine Myhrberg</i>	6
7. Patientsäkerhetsberättelse 2023 <i>Föredragande: Frida Berggren</i>	7
8. Information om elevhälsans främjande och förebyggande arbete <i>Föredragande: Frida Berggren</i>	8
9. Yttrande avseende KPMG:s granskning av kommunens hantering av riktade statsbidrag	9
10. Rutin för ersättningskrav vid oaktsamhet/skadegörelse	10
11. Föreläggande avseende skyldighet att fullgöra skolgång	11
12. Information från förvaltningen	12
13. Redovisning av delegationsbeslut	13
14. Anmälningsärenden	15

Barn- och utbildningsnämnden

1. Val av justerare

2. Fastställande av föredragningslista

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 8.35

Dnr BUN-2024-005

3. Arbetsmiljöredovisning 2024

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information om aktuella arbetsmiljöfrågor. Redovisning av sjuktal.

Beslutsunderlag

– Muntlig information.

Ärendets behandling

Redovisas kontinuerligt.

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 09.00

Dnr BUN-2024-003

4. Pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att avveckla den kommunala pedagogiska omsorgen i Alunda från och med 2024-08-01. Motivet till beslutet är en minskad efterfrågan av pedagogisk omsorg i Alunda. Vid ett ökat behov kan verksamheten åter komma att startas.

Ärendebeskrivning

Pedagogisk omsorg erbjuds av kommunen som ett alternativ till förskola enligt 25 kap. 2§ i skollagen. I kommunen finns två dagbarnvårdare anställda som bor och arbetar i Alunda tätort. De har en fast ambulerande dagbarnvårdare för att få ett fungerande schema de dagar de behöver ta ut sin lediga dag. Totalt är det 2,75 % tjänster. Läsåret 2022/2023 var 16 barn inskrivna i verksamheten, under läsåret 2023/2024 är det tio barn inskrivna och under hösten 2024/2025 beräknas det bli sex barn inskrivna. Det finns ingen kö.

Inom ramen för utredningen har verksamheten beskrivits samt förutsättningar gällande ekonomi, lokaler och arbetsmiljö. En barnkonsekvensanalys har också genomförts.

Motivet till beslutet är minskad efterfrågan på pedagogisk omsorg i Alunda. Med för få barn i verksamheten gynnas inte barns utveckling. Beslutet baseras också på ekonomiska och organisatoriska utmaningar med att driva en liten verksamhet.

Beslutsunderlag

- Utredning Pedagogisk omsorg Alunda
- Barnkonsekvensanalys

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningschef, Christina Stenhammar

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 09.20-09.30

5. Information om skolsocialt team

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

En fungerande samverkan mellan skola och socialtjänst kan ge förutsättningar för att skapa trygghet och studiero och för att öka elevers närvaro i skolan. Skolsociala team är ett sätt för skolan och socialtjänsten att arbeta tillsammans för att stärka förutsättningarna för elever att uppnå målen med utbildningen, skapa en lugn och trygg skolmiljö och för att öka elevers närvaro i skolan.

Information om skolsociala team i Östhammars kommun.

Beslutsunderlag

Muntlig information.

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 09.45

Dnr BUN-2023-048

6. Årsbudget 2024: Budgetuppföljning per januari

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Under 2021 har Östhammars kommun börjat arbeta utifrån ett nytt styrdokument för budgetuppföljning vad gäller drift- och investeringsbudget. I styrdokumentet beskrivs att det sex gånger per år ska ske en rapportering till kommunstyrelse/nämnd. Per april (tertialrapport), augusti (delårsbokslut) och december (helårsbokslut) görs en större skriftlig rapportering. Per februari, juni och oktober görs en enklare rapportering.

I den skriftliga rapporten ska det ingå en prognos om måluppfyllelse för de satta verksamhetsmålen och budgetföljsamhet.

Barn- och utbildningsnämnden vill ha en ekonomisk uppföljning vid varje sammanträde.

Beslutsunderlag

- Budgetuppföljning för driftbudget respektive investeringsbudget för perioden.

Ärendets behandling

Budgeten följs kontinuerligt av barn- och utbildningsnämnden.

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.00

Dnr BUN-2024-022

7. Patientsäkerhetsberättelse 2023

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden godkänner patientsäkerhetsberättelsen för elevhälsans medicinska och psykologiska insats 2024.

Ärendebeskrivning

Skolans huvudman har ett övergripande ansvar för att elevhälsans arbete uppfyller kraven i lagar och föreskrifter. Huvudmannen har också ansvar som vårdgivare.

Patientsäkerhetslagen (2010:659) infördes den 1 januari 2011 och reglerar vårdgivarens ansvar och skyldigheter att utreda tillbud, risker och händelser. Bland annat ska vårdgivaren årligen upprätta en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten. Patientsäkerhetsberättelsen ska också beskriva utveckling och strategier för kommande år. Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar.

Beslutsunderlag

- Patientsäkerhetsberättelse för elevhälsans medicinska och psykologiska insats 2023.

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningschef, Christina Stenhammar

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.15

8. Information om elevhälsans främjande och förebyggande arbete

Förslag till beslut

Barn och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernars utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal samt vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Information om elevhälsans främjande och förebyggande arbete i Östhammars kommun.

Beslutsunderlag

- Muntlig information.

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.45

Dnr BUN-2023-137

9. Yttrande avseende KPMG:s granskning av kommunens hantering av riktade statsbidrag

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden lämnar följande yttrande i ärendet:

För en ändamålsenlig hantering kring riktade statsbidrag finns ett behov av rutinbeskrivning och därtill hörande riktlinjer. Nämnden anser dock inte att en rutin behöver ligga på nivån av ett styrande dokument, utan snarare finnas som ett internt dokument inom statsbidragshanteringen. I dagsläget saknas rutin för statsbidragshanteringen på barn- och utbildningskontoret, vilket behöver åtgärdas. Nämnden uppdrar till samordnare för statsbidrag att ta fram en rutin.

Nämndens arbete med att ta fram en internkontrollplan för kommande år inleds med en enkätundersökning i vilken ledamöter och ersättare får ange för vilka områden som de ser störst risker. Statsbidrag ingår i riskområdet *Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet*. I kommande års arbete kommer detta lyftas fram tydligare för nämnden i samband med att arbetet påbörjas och enkäten genomförs.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommuns revisorer har gett KPMG i uppdrag att granska kommunens hantering av riktade statsbidrag. Syftet med granskningen har varit att ta fram en bedömning av huruvida kommunstyrelsen och nämnderna har säkerställt att den interna kontrollen av riktade statsbidrag är tillfredställande och tillräcklig.

Remisstid

Ursprunglig remisstid var satt till 2024-02-29, men Östhammars kommun har fått förlängd svarstid till 2024-04-30.

Beslutsunderlag

- Rapport
- Missiv

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Revisorer
Utredare, Pernilla Åhman

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 10.50

Dnr BUN-2024-025

10. Rutin för ersättningskrav vid oaktsamhet/skadegörelse

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Enligt 2 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207) ska den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar person- eller sakskada ersätta skadan. Med sakskada avses både att egendom skadas eller går helt förlorad. Ibland händer det att elever vållar skada på skolans egendom.

Elever som är minderåriga ska enligt 2 kap 4 § skadeståndslagen ersätta skadan i den mån det är skäligt med hänsyn till ålder och utveckling, handlingens beskaffenhet, föreliggande ansvarsförsäkring och andra ekonomiska förhållanden eller övriga omständigheter.

Grundregeln är att skolan ska tillhandahålla läromedel kostnadsfritt. Däremot kan skolan begränsa att läromedel endast får användas på skoltid.

Sakens värde bör beräknas som återanskaffningsvärdet med avdrag för ålder och bruk, d.v.s. vad det kostar att köpa en likvärdig produkt. Om eleven uppsåtligen har sönder något som tillhör lokalen/läromedel så mycket att ett nytt inköp krävs och/eller reparation, utgår skadeståndsbeloppet från vad det kostar att köpa en ny eller reparera. Rektor fattar beslut om skadestånd ska utkrävas och meddelar administratör.

Beslutsunderlag

- Rutin för ersättningskrav vid oaktsamhet/skadegörelse på lokaler/läromedel

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningschef, Christina Stenhammar

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 11.00

Dnr BUN-2024-028

11. Föreläggande avseende skyldighet att fullgöra skolgång

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden i Östhammars kommun beslutar att förelägga XXXX och XXXXXX, vårdnadshavare för elev XXXXX, med stöd av 7 kap. 23 § skollagen att var för sig tillse att elevens rätt till utbildning omedelbart tillgodoses. Beslut om detta föreläggande gäller omedelbart.

Om föreläggandet inte följs kommer barn- och utbildningsnämnden vid dess sammanträde 2024-04-18, med stöd av 7 kap 23 § skollagen samt lagen om viten (1985:206), att besluta om att utge vite.

Ärendebeskrivning

I Skollagens (2010:800) bestämmelser om skolplikt framgår att barn som är bosatta i Sverige har skolplikt och ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli (Skollagen 2010:800 7 kap. 2§ & 17 §). Vidare ska den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn se till att barnet fullgör sin skolplikt (Skollagen 2010:800 7 kap. 20 §). I skollagen framgår därutöver att kommunen ska se till att eleverna i dess grundskola och grundsärskola fullgör sin skolgång. Om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolgång och detta beror på att elevens vårdnadshavare inte har gjort vad denne är skyldig att göra för att så ska ske, får hemkommunen förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter.

Eleven har varit frånvarande ifrån XXXXXX sedan den 26 januari 2024, vilket är senast eleven varit närvarande i skolan. I rektors dialog med vårdnadshavarna framkommer att elevens ena vårdnadshavare håller barnet hemma utifrån att hen inte vill att barnet ska återgå till den andra vårdnadshavaren. Vårdnadshavarna är separerade men har gemensam vårdnad, varav en av vårdnadshavarna bor i xxxxxxxx och den andra xxxxxxxx föreläggs vårdnadshavare för eleven att omgående tillgodose elevens rätt till utbildning.

Beslutsunderlag

- Underlag om föreläggande (delas ut på sammanträdet).

Beslutet skickas till

Barn- och utbildningschef, Christina Stenhammar
Vårdnadshavare

Barn- och utbildningsnämnden

Klockan 11.20

Dnr BUN-2024-021

12. Information från förvaltningen

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av information från förvaltningen.

Dnr BUN-2024-020

13. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

När barn- och utbildningsnämnden delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett barn- och utbildningsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till barn- och utbildningsnämnden.

Följande förteckningar över delegationsbeslut i verksamhetsfrågor redovisas:

2024-02-01	Utvecklingsstrateg Anne Lee Larsson (Beslut om målgrupp anpassad grundskola)
2024-02-26	Ansvarig för skolskjutsfrågor Jessica Kumlin (Beslut om skolskjuts)
2024-02-27	Linda Nordgren Kilpeläinen (Edskolan) (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2024-02-27	Rektor Niina Johansson (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2024-02-27	Rektor Malin Andersson (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2024-02-27	Rektor Helena Åsberg (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
2024-02-27	Rektor Camilla Lindström (Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)

Barn- och utbildningsnämnden

- 2024-02-27 Rektor Anna Grandin
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2024-02-27 Rektor Margareta Rahm Jansson
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)
- 2024-02-27 Rektor Anna-Karin Sehlstedt Stål
(Beslut att inleda utredning vid kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten)

Barn- och utbildningsnämnden

Dnr BUN-2024-021

14. Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan viktig information som berör barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområde.

- Det finns inga anmälningssärenden att redovisa.

Barn- och utbildningskontoret

Pedagogisk omsorg Alunda

Bakgrund

Pedagogisk omsorg erbjuds av kommunen som ett alternativ till förskola enligt 25 kap. 2§ i skollagen.

I kommunen finns två dagbarnvårdare anställda som bor och arbetar i Alunda tätort. De har en fast ambulerande dagbarnvårdare för att få ett fungerande schema de dagar de behöver ta ut sin lediga dag. Totalt är det 2,75 % tjänster.

Kommunens dagbarnvårdare arbetar i små barngrupper i hemmiljö och lagar egen mat varje dag. De arbetar och planerar utifrån Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg, Barnkonventionen, dokumentationen av arbetet mot kränkande behandling, kommunens ledord och vision samt att förskolans läroplan (Lpfö18) är vägledande. Verksamheten utgår från en helhetssyn på barnets behov där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Utredning

Läsåret 2022/2023 var 16 barn inskrivna i verksamheten, under läsåret 2023/2024 är det 10 barn inskrivna och under hösten 2024/2025 finns det 6 barn inskrivna.

Dagbarnvårdarna har fasta rutiner under dagen som måltider, utevistelse, undervisningstillfällen och vila vilket skapar en bra dagsrytm som är anpassad efter barnens behov och vistelsetid

Chefen för pedagogisk omsorg är även chef för en av förskolorna på orten. Rektorerna för ortens förskolor arbetar i team vilket stärker förutsättningar för samarbete och utvecklar arbetet med likvärdighet för alla former av omsorg.

Pedagogisk omsorg Kommunal

Alunda	5 år	4 år	3 år	2 år	1 år	0 år
	2018	2019	2020	2021	2022	
Familjedaghem 1 GKS	1	0	1	1	1	0
Familjedaghem 3 MS	2	3	0	1	0	0
Antal placerade:	3	3	1	1	1	0

Hösten 2024 finns det sex barn placerade. Hösten 2025 tre stycken barn placerade, om inte nya barn börjar.

Barn- och utbildningskontoret

Lokalmässiga förutsättningar

- Pedagogernas hem och gårdar består av varierande lärmiljöer, som stimulerar barnen till fantasi, kreativitet och rörelse.
- I utemiljön finns allt från kojor i skog, trädgårdsland med odlingar och gräsmattor för lek och andra aktiviteter.
- Pedagogerna diskuterar återkommande hur de kan förändra miljöerna både ute och inne, efter barnens intresse och aktuella teman.
- Dagbarnvårdarna arbetar dels i eget hem samt i en lokal knuten till den ena dagbarnvårdarens hem.

Medarbetare

- Rektor ansvarar för verksamhetens kvalitet samt har budget- och personalansvar.
- Två dagbarnvårdare med formell barnskötarutbildning samt en med annan pedagogisk utbildning med bland annat kompetenser som är hälsoinriktad.
- I maj gick den ordinarie ambulerande pedagogen på föräldraledighet och ersattes med en känd personal anställd på timmar.
- Vid sjukfrånvaro hos dagbarnvårdare tas vikarie in och verksamheten bedrivs i lokalen, alternativt ombuds vårdnadshavare ta tillfällig vård av barn och vara hemma
- Alla eventuella tillbud och olyckor bland personal registreras i det digitala systemet KIA.
- Arbetsmiljöarbetet fortgår på flera plan. Ett sätt att mäta den organisatoriska och sociala arbetsmiljön sker via OSA-enkät. Årets utfall hade tre områden som stack ut i ett sämre resultat och det var Arbetsbelastning 63, Återhämtning 42 och säkerhet och hälsa 49. Övriga områden hade bra resultat. För resultat under 60 görs en handlingsplan, vilket chef för pedagogisk omsorg arbetar med.
- Chef för pedagogisk omsorg gör regelbundna besök i verksamheten samt har både telefon/mejl/chatkontakt/Unikum för att följa verksamhet och vara ett pedagogiskt stöd.

Kvalitativa förutsättningar och krav på verksamheten

Det finns inte någon läroplan för pedagogisk omsorg. Enligt kommentarerna till Skolverkets allmänna råd om pedagogisk omsorg ska förskolans läroplan vara vägledande för all pedagogisk omsorg.

I övrigt gäller att pedagogisk omsorg ska stimulera barns utveckling och lärande genom pedagogisk verksamhet. I det ingår att i samarbete med hemmen främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvars-kännande individer och medborgare.

Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov samt utformas så att den främjar allsidiga kontakter och social gemenskap.

Huvudman anser att det är svårt att upprätthålla kravet på god kvalitet i pedagogisk omsorg med minskad efterfrågan och sviktande barnunderlag.

Barn- och utbildningskontoret

Möjliga alternativ till placering

Ekeby förskola

Furustugans förskola

Alma förskola

Fristående pedagogisk omsorg, Tomtebobarnen.

Fristående pedagogisk omsorg i Alunda

Verksamhet bedrivs av sex dagbarnvårdare under ledning av C Företaget i Alunda alla med erfarenhet av barn och barnomsorg. Barnomsorgen bedrivs i Alunda prästgård. I Tomtebobarnens pedagogiska omsorg fanns i oktober 2023 gick 32 barn, enligt barnomsorgshandläggare finns det plats för 41 barn. Till skillnad mot de kommunala dagbarnvårdarna som har barn mellan 1-6 år placerade, har Tomtebobarnen även skolbarn fritidsplacerade.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Budgetförutsättningar

- Utifrån uppskattad budget tilldelas budget som ska täcka allt från personalkostnad till pedagogiskt material och förbrukning. Då det inte går att anpassa antal personal efter antal barn, får ett underskott av barn ekonomiska konsekvenser. År 2024 ger det ett underskott på 245000 kr i minskade barnintäkter och ännu mer under 2025, då det är fyra barn mindre än budget även under vårterminen.
- Barnantalet minskar för varje år och det är få/ inga barn i kö till pedagogisk omsorg, vilket ger minskade intäkter framåt. Totalt sett över Alunda minskar behovet av barnomsorgsplatser. Nästa år beräknas över 60 barn börja i förskoleklass och under 2023 har det fötts cirka 35 barn i Alunda.

Beräknat underskott för pedagogisk omsorg 2024 är -296 000 kr.

Barn- och utbildningskontoret

Konsekvenser för andra nämnder

Beslutet får inga konsekvenser för andra nämnder.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys där barnens bästa har beaktats i ärendet, bifogas.

Frågeunderlag barnchecklista

Ärende	Datum
Datum	
Handläggare	
Deltagare	

Nr	Checkpunkt/fråga	Ja/Nej	Kommentar
1	Påverkar beslutet några/något barn?	Ja Nej	Kommentera varför/varför inte.
2	Har barns bästa beaktats inför beslutet?	Ja Nej	Beskriv på vilket sätt.
3	Leder beslutet till intressekonflikter?	Ja Nej	Om ja, beskriv vilka/hur.
4	Har barn fått uttrycka sina åsikter inför beslutet?	Ja Nej	Om ja, beskriv hur/vad.
5	Finns det risker (för barn) med beslutet?	Ja Nej	Om ja, beskriv riskerna och vilka insatser som görs för att minimera riskerna.

Period 2024-01

OMRÅDE 6*

FUNKT #605*

FUNKT	ENHET	Årsbudget	Periodbudget	Periodutfall	Periodresultat	Periodres %	Årsprognos	Progn Avvik	Årsprogn %
600 BILDNING, STAB	6000 BILDNING, STAB	-3 818,0	-377,2	-636,3	259,2	168,7	0,0	-3 818,0	100,0
	6001 BoU-kontor	7 630,0	598,7	648,3	-49,6	108,3	0,0	7 630,0	100,0
	6002 BUN	1 588,0	132,3	144,5	-12,2	109,2	0,0	1 588,0	100,0
	6003 Skolledningen	300,0	25,0	7,0	18,0	28,0	0,0	300,0	100,0
	6005 Köp/försäljning platser	71 497,0	5 958,1	5 323,8	634,3	89,4	0,0	71 497,0	100,0
	6006 Fastighetskostnader	114 773,0	9 564,4	0,0	9 564,4	0,0	0,0	114 773,0	100,0
	6007 Skolmältider	0,0	0,0	-0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
	6008 Skolskjuts/ inackordering	32 445,0	2 703,7	1 215,2	1 488,6	44,9	0,0	32 445,0	100,0
	6009 Kapitalkostn o investeringar	6 469,0	539,1	189,8	349,3	35,2	0,0	6 469,0	100,0
	6011 BO övergripande, Övrigt	7 835,0	651,2	742,1	-90,9	114,0	0,0	7 835,0	100,0
Summa 600		238 719,0	19 795,4	7 633,7	12 161,7	38,6	0,0	238 719,0	100,0
601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING CENT	6010 GY.SKOLA, VUX.UTB OCH AME	3 701,0	300,0	284,6	15,4	94,9	0,0	3 701,0	100,0
	6701 BRUKSGYMNASIET	42 176,0	3 345,8	3 294,4	51,3	98,5	0,0	42 176,0	100,0
	6702 MODERSMÅLSENHE	4 356,0	337,4	411,1	-73,6	121,8	0,0	4 356,0	100,0
	6801 KOMMUNENS AKTIVITETSANSVAF	754,0	61,5	6,6	54,9	10,8	0,0	754,0	100,0
	6901 VUXENUTBILDNING	13 675,0	1 110,8	1 309,0	-198,2	117,8	0,0	13 675,0	100,0
Summa 601		64 662,0	5 155,5	5 305,7	-150,2	102,9	0,0	64 662,0	100,0
603 GRUNDSKOLA	6020 GRUNDSKOLA CENTRALT	14 868,0	1 220,8	1 258,5	-37,6	103,1	0,0	14 868,0	100,0
	6201 EDS FRITIDS	5 187,0	417,3	524,3	-107,0	125,6	0,0	5 187,0	100,0
	6202 KRISTINELUNDS FRITIDS	2 391,0	194,4	228,6	-34,2	117,6	0,0	2 391,0	100,0
	6204 ÖREGRUNDS FRITIDS	2 438,0	198,0	223,0	-25,1	112,7	0,0	2 438,0	100,0

FUNKT	ENHET	Årsbudget	Periodbudget	Periodutfall	Periodresultat	Periodres %	Årsprognos	Progn Avvik	Årsprogn %
	6207 VRETA FRITIDS	4 113,0	345,1	459,2	-114,0	133,0	0,0	4 113,0	100,0
	6208 OLAND FRITIDS	4 816,0	387,0	394,8	-7,7	102,0	0,0	4 816,0	100,0
	6209 EKEBY FRITIDS	1 101,0	90,6	84,1	6,6	92,8	0,0	1 101,0	100,0
	6210 ÖSTERBYBRUK FRITIDS	4 012,0	338,8	327,6	11,2	96,7	0,0	4 012,0	100,0
	6290 FRITIDSKLUBB GIMO	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
	6291 FRITIDSKLUBB ÖSTHAMMAR	0,0	0,0	18,3	-18,3	0,0	0,0	0,0	0,0
	6301 FRÖSAKERSSKOLAN	38 977,0	3 196,8	3 500,2	-303,4	109,5	0,0	38 977,0	100,0
	6302 EDSSKOLAN	12 525,0	1 093,5	1 093,0	0,5	100,0	0,0	12 525,0	100,0
	6303 KRISTINELUNDSSKC	4 820,0	423,5	428,5	-5,0	101,2	0,0	4 820,0	100,0
	6305 ÖREGRUNDS SKOLA	10 431,0	843,6	908,5	-65,0	107,7	0,0	10 431,0	100,0
	6307 VALLONSKOLAN	19 961,0	1 585,6	1 883,0	-297,4	118,8	0,0	19 961,0	100,0
	6308 VRETASKOLAN	12 472,0	1 007,3	1 043,0	-35,7	103,5	0,0	12 472,0	100,0
	6310 OLANDSSKOLAN	38 382,0	3 172,6	3 206,6	-34,0	101,1	0,0	38 382,0	100,0
	6311 EKEBY SKOLA	1 838,0	149,7	117,6	32,1	78,6	0,0	1 838,0	100,0
	6312 ÖSTERBYSKOLAN	27 918,0	2 380,2	2 538,2	-158,0	106,6	0,0	27 918,0	100,0
	6401 GRUNDSÅRSKOLA	8 541,0	709,8	703,7	6,2	99,1	0,0	8 541,0	100,0
	6402 11:ANS FRITIDS	0,0	-2,3	27,1	-29,4	-1 152,2	0,0	0,0	0,0
Summa 603		214 791,0	17 752,3	18 967,6	-1 215,3	106,8	0,0	214 791,0	100,0
604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	6030 FÖRSKOLA OCH PED.OMSORG CENTR	8 435,0	682,7	727,8	-45,1	106,6	0,0	8 435,0	100,0
	6101 LOGÅRDEN FÖRSKOLA	8 212,0	722,7	777,3	-54,6	107,5	0,0	8 212,0	100,0
	6102 TOMTBERGA FÖRSKOLA 1	6 453,0	513,0	569,0	-56,1	110,9	0,0	6 453,0	100,0

FUNKT	ENHET	Årsbudget	Periodbudget	Periodutfall	Periodresultat	Periodres %	Årsprognos	Progn Avvik	Årsprogn %
	6103 MARIEBERG FÖRSKOLA	7 463,0	631,8	708,0	-76,2	112,1	0,0	7 463,0	100,0
	6104 NYA TOMTBERGA FÖRSKOLA 2	0,0	0,0	0,8	-0,8	0,0	0,0	0,0	0,0
	6105 SKUTAN FÖRSKOLA	7 035,0	652,4	599,0	53,3	91,8	0,0	7 035,0	100,0
	6107 Fröets förskola	11 021,0	866,3	924,3	-58,0	106,7	0,0	11 021,0	100,0
	6108 RUBINEN FÖRSKOLA	6 397,0	543,7	598,5	-54,8	110,1	0,0	6 397,0	100,0
	6109 DIAMANTEN FÖRSKOLA	7 501,0	665,2	828,3	-163,1	124,5	0,0	7 501,0	100,0
	6111 FURUSTUGAN FÖRSKOLA	12 105,0	994,0	957,9	36,1	96,4	0,0	12 105,0	100,0
	6113 ALMA FÖRSKOLA	10 772,0	922,8	922,0	0,8	99,9	0,0	10 772,0	100,0
	6114 EKEBY FÖRSKOLA	2 383,0	207,2	215,6	-8,4	104,1	0,0	2 383,0	100,0
	6116 GRANEN FÖRSKOLA	4 743,0	412,3	458,6	-46,3	111,2	0,0	4 743,0	100,0
	6117 EKEN FÖRSKOLA	6 177,0	533,8	562,4	-28,5	105,3	0,0	6 177,0	100,0
	6118 MINERALEN FÖRSKOLA	6 186,0	528,4	617,0	-88,6	116,8	0,0	6 186,0	100,0
	6123 FAMILJEDAGHEM ALUNDA	1 225,0	108,8	99,8	9,0	91,7	0,0	1 225,0	100,0
	6131 ÖPPEN FÖRSKOLA	370,0	30,0	46,9	-16,8	156,0	0,0	370,0	100,0
Summa 604		106 478,0	9 015,0	9 613,1	-598,1	106,6	0,0	106 478,0	100,0
613 Familjecentralen	6132 Familjecentralen	35,0	2,5	7,4	-4,9	296,8	0,0	35,0	100,0
Summa 613		35,0	2,5	7,4	-4,9	296,8	0,0	35,0	100,0
		624 685,0	51 720,7	41 527,5	10 193,2	80,3	0,0	624 685,0	100,0

Patientsäkerhetsberättelse 2023

Barn- och utbildningskontoret

Innehållsförteckning

1	SAMMANFATTNING.....	3
2	GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	6
2.1	Engagerad ledning och tydlig styrning.....	6
2.2	En god säkerhetskultur	10
2.3	Adekvat kunskap och kompetens.....	10
2.4	Patienten som medskapare.....	11
3	AGERA FÖR SÄKER VÅRD	13
3.1	1. Identifiering	13
3.2	2. Analys.....	14
3.3	3. Åtgärder	15
3.4	4. Uppföljning av åtgärd	16
3.5	Öka kunskap om inträffade vårdskador	16
3.6	Tillförlitliga och säkra system och processer	17
3.7	Säker vård här och nu.....	18
3.8	Stärka analys, lärande och utveckling	18
3.9	Öka riskmedvetenhet och beredskap	22
4	MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR.....	22

1 SAMMANFATTNING

De mål och strategier som tagits fram för patientsäkerhetsarbetet 2024 bygger på det systematiska kvalitetsarbete som genomförts under 2023. Målen har formulerats med utgångspunkt i de händelser och avvikelser som identifierats i verksamheten, samt de egenkontroller som utförts. En förutsättning för ett aktivt patientsäkerhetsarbete är att alla medarbetare som lyder under hälso- och sjukvårdslagen är involverade och har kunskap om och rutin på att rapportera risker, händelser/avvikelser och klagomål/synpunkter.

Verksamhetschef för medicinsk elevhälsa, MLA (medicinskt ledningsansvarig skolsköterska) och PLA (psykologiskt ledningsansvarig skolpsykolog) utreder, bedömer och tar tillvara förbättringsförslag samt återför förslagen till berörda samt till hela verksamheten i stort i syfte att förebygga händelser och risker för vårdskada.

Under 2023 har tio avvikelser rapporterats skriftligt av skolsköterskor till MLA och verksamhetschef. Vid samtliga avvikelser har en risk- och händelseanalys gjorts och en bedömning av hur incidenten kan förebyggas. Skolpsykolog har rapporterat två avvikelser till PLA och verksamhetschef. Logoped har inte rapporterat några avvikelser. Av inrapporterade avvikelser var fyra interna, varav två handlade om bristande dokumentation och två om ej fullföljt basprogram. Sex externa avvikelser har rapporterats som rörde samverkan med annan vårdgivare. Avvikelseerna har främst handlat om sent inkomna och feladresserade remissvar samt bristande rutin kring bevakning av detta i journalsystemet Prorenata.

I patientsäkerhetsberättelsen 2022 fanns det tolv identifierade mål, en del av dessa är genomförda enligt planerade strategier. Några av strategierna för att nå målen hanns inte med och kvarstår därmed och utgör tillsammans med nya identifierade behov de nya målen för patientsäkerhetsarbetet 2024.F

Sammanfattning/uppföljning mål och strategier 2023

Organisatoriska mål

- Väl implementerat ledningssystem och patientsäkerhetsarbete

Uppföljning: Arbetet för förbättrade processer och implementering fortgår kontinuerligt. Under 2023 har ny verksamhetschef, MLA och PLA tillsatts. Dessa har under hösten 2023 deltagit i "Utvecklingsprogram för elevhälsans medicinska ledning" och ses fortlöpande med ambition att uppdatera och förbättra processer i arbetet.

Kvalitetsmål

- Elevhälsa med hög kvalitet vad gäller hälso- och sjukvårdsinsatser, kvalitetssäkrad journaldokumentation, vaccinationsordination samt avvikelshantering.

Uppföljning: Verksamhetsbesök genomförs under vårterminen 2024.

Kollegial journalgranskning är utförd. Skolsköterskornas dokumentationsgrupp har under hösten haft ett möte och tidigare MLA har haft ett möte med den länsövergripande dokumentationsgruppen.

Avvikelserutin är skriven, det som är kvar är hur de ska arkiveras nu när vi har dem digitalt.

Dokumentationshanteringsplanen klar och godkänd. Alla skolsköterskor är igång med att

scanna in och gallra elevhälsans medicinska pappersjournaler enligt planen. Det är önskvärt med en digital lösning också för arkivering.

Övrig elevhälsoprofessioner kan sedan november 2023 använda Prorenata vilket har möjliggjort en säkrare informationsöverföring gällande enskilda elever.

- Fungerande rutin att återkoppla hälsobesök på gruppnivå till EHT och mentor.

Uppföljning: Mall för återkoppling av hälsoenkät och hälsobesök i form av powerpoint har tagits fram, presenterats för skolsköterskorna och finns att använda. Man vill framöver på regional nivå se över frågorna i hälsoenkäten så att alla skolor använder sig av samma frågor för att på så sätt kunna göra jämförelser. Om detta genomförs kommer vår mall bli inaktuell och behöver uppdateras.

Rutin för att se till att hälsoenkät och hälsosamtal alltid blir återkopplat till EHT saknas fortfarande och behöver tas fram i samråd med rektorsgruppen då det är rektor som leder EHT.

Digitala mål

- Digitala hälsoenkäter

Uppföljning: På Bruksgymnasiet har hälsoenkäter till ettorna genomförts digitalt. Digital enkät till åk 7 finns framtaget, men den har inte använts ännu. Det är målsättningen att alla ska använda den digitala enkäten under läsåret 23-24.

- Sammanhållen journal

Uppföljning: Alla skolsköterskor och även skolpsykologerna har fått egna skanners och arbetet med att skanna/digitalisera journaler pågår.

- Dokumenthanteringsplan för EMI

Uppföljning: Dokumentationshanteringsplanen klar, godkänd och implementerad.

- Digitala samtycken vaccination och journalrekvisitioner

Uppföljning: Det finns möjlighet att skicka ut digitala samtycken via Prorenata till vårdnadshavare och flera skolsköterskor har använt den funktionen under 2023. Ett utmaning har dock varit att mailadresserna som finns i systemet många gånger är felaktiga och när rätt adress har lagts in manuellt så försvinner de ändå när systemet uppdateras. En lösning på detta är att man istället kan skapa en länk eller en QR-kod till webbportalen i Prorenata och skicka ut till vårdnadshavare via lärportalen. Kvarstående utmaning är då att vårdnadshavare inte alltid tar del av den information som läggs på lärportalen. Det krävs flera påminnelser och kan vara tidsödande.

Även skolpsykologerna och logopederna kan vara hjälpta av att börja skicka ut digitala samtycken till journalrekvisitioner för att få till en snabbare process.

- Digitala hälsouppgifter till vårdnadshavare

Uppföljning: Det finns möjlighet att skicka ut en länk till vårdnadshavare för att fylla i informerade samtycken digitalt. Det är process där vi är i startgroparna. Det finns en ny lathund till stöd. Dock finns det en osäkerhet kring det nya sättet att arbeta i skolsköterskegruppen och det behöver fortlöpande aktualiseras och diskuteras i

skolsköterskornas samverkansforum. Det är en utmaning att få in samtycken i tid då vårdnadshavare inte alltid tar del av information på lärportalen där vi nu delar en länk för att samla in samtycken digitalt. Att digitalisera hälsouppgifter inför hälsobesöken kvarstår att inför under 2024.

Mål kompetensutveckling

- Fortbildning

Uppföljning: Till skolsköterskekongressen i maj 2023 åkte samtliga skolsköterskor utom en. Verksamhetschef EMI, MLA och PLA har gemensamt deltagit i Utvecklingsprogram för elevhälsans medicinska insats. Skolpsykologerna har utbildat sig i ett testinstrument för att bedöma kognitiva funktioner som är relevanta för skolarbete. PLA deltog även i PSIFOS kompetensdagar.

- Ökat kollegialt lärande genom auskultering vid nyanställning

Uppföljning: Målet var att nyanställd skolsköterska skulle auskultera sin mentor, men det har inte gjorts vid de nyanställningar som skett under 2023. Vi vill utveckla detta ytterligare och införa årliga kollegiala auskulteringar för samtliga skolsköterskor.

För att stärka patientsäkerhetsarbetet framåt har ett antal mål identifierats för 2024, till dessa mål har strategier tagits fram. Se **kapitel 4 Mål och strategier för information om strategier**. Målen är som föregående år indelade i fyra kategorier kopplade till organisation, kvalitet, digitalisering och kompetensutveckling.

Utmaningar 2024

Få vårdnadshavare att ta del av viktig digital information (*lärportalen*) som då skulle underlätta skolsköterskornas arbete med digitala utskick av samtycken. Det krävs nu flera påminnelser och att information ändå ges på annat sätt vilket är tidskrävande. Vi planerar därför att skicka ut information via lärportalen om de nya digitala vaccinations-samtyckena till vårdnadshavare och ta upp detta på höstens föräldramöten.

Flera nya rutiner har tagits fram i övergången till digitala processer, men är ännu inte helt implementerade. I och med att alla elevhälsoprofessioner arbetar i Prorenata sedan november 2023 kommer vi få hantera många frågor kring gränsdragningar i sekretessen och kring gemensamma rutiner i elevhälsoarbetet.

Vi har jämfört med 2022 färre avvikelser och klagomål vilket försvårar det systematiska förbättringsarbetet. Att rapportera avvikelser behöver bli ett naturligt inslag i arbetet och ska inte upplevas som något negativt eller skrämmande. Vi ser det också som en utmaning att få fatt i klagomål och feedback från elever och vårdnadshavare som kan ge oss värdefull information om hur vi kan utveckla vår kvalitet.

Det finns skillnader mellan skolsköterskornas elevantal per heltid, men här ska också vägas in att vissa arbetar på flera skolor och att det förs en dialog angående arbetsbelastning vid behov. Arbetsbelastningen kan också komma att påverkas av hur elevhälsans bemanning ser ut i övrigt. Kommunen har en låg psykologbemanning jämfört med övriga kommuner i länet.

2 GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD

Nedan beskrivs mål och strategier, organisation och struktur för arbetet med att minska antalet vårdskador. För att kunna nå den nationella visionen ”God och säker vård – överallt och alltid” och det nationella målet ”ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada”, har fyra grundläggande förutsättningar identifierats i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet.

2.1 Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

2.1.1 Övergripande mål och strategier

PSL 2010:659, 3 kap. 1 §, SOSFS 2011:9, 3 kap. 1-3 §

Målet för patientsäkerhetsarbetet syftar till att kvalitetssäkra verksamheten så att rätt person gör rätt insatser i rätt tid för att undvika att någon drabbas av en vårdskada. Målet kan nås genom personal med adekvat utbildning och erfarenhet ges förutsättningar att arbeta med hälso- och främjande och förebyggande insatser för att erbjuda en likvärdig, god och säker vård till elev.

2.1.2 Organisation och ansvar

PSL 2010:659, 3 kap. 1 § och 9 §, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 § p 1

I elevhälsans medicinska insatser ingår skolsköterska och skolläkare, även logoped räknas som en medicinsk insats även om det inte finns ett lagmässigt krav på att logoped ska ingå i elevhälsan enligt skollagen. I elevhälsans psykologiska insats ingår psykolog. Under 2023 var av vårdgivaren grundskolechef Joel Axberg utsedd till verksamhetschef och sedan augusti 2023 är elevhälsosamordnare Frida Berggren verksamhetschef med ansvar för elevhälsans medicinska insatser enligt hälso- och sjukvårdslagen. Verksamhetschefen har det samlade ansvaret för verksamheten och ska säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses. Verksamhetschefen är anmälningsskyldig till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) vid misstanke om - eller vid uppkommen allvarlig vårdskada enligt Lex Maria.

Verksamhetschefen ska, om denne inte har den kunskap och erfarenhet som krävs för diagnostik eller vård och behandling av enskilda patienter, uppdra åt någon annan att fullgöra enskilda ledningsuppgifter. Detta delegeras till MLA, medicinskt ledningsansvarig, som har en expertroll och bland annat säkrar god vård, skapar processer och rutiner och samarbetar med verksamhetschefen.

Skolläkare, logoped och skolpsykologer organiseras centralt. Verksamhetschef för grundskolan är anställande chef för psykologer. För avtal kring skolläkare och logoped ansvarar skolchef Christina Stenhammar. Skolsköterskorna är anställda på skolan med rektor som anställande chef. Skolsköterska på Österbyskolan har uppdrag som MLA på 10 %. Skolsköterskan på Bruksgymnasiet har ett ambulerande uppdrag på 20 % t.ex. för att bistå vid vaccineringar och vakanser.

Rektor ansvarar för arbetets övergripande innehåll, budget för kompetensutveckling, den psykiska och fysiska arbetsmiljön inklusive skolsköterskemottagningens utformning och utrustning medan verksamhetschef har ansvarar för att kvalitetssäkra innehållet i verksamheten för att främja en god patientsäkerhet. Skolsköterskan är den enda på skolan som på ett strukturerat sätt och med regelbundet intervall erbjuder alla elever individuella samtal, med fokus på hälsa, livsstil och skolsituationen. I återkommande hälsosamtal och hälsoenkäter lyfts många viktiga frågor som kan, när de fångas på ett professionellt sätt, leda till framgång i elevens skolgång och framtid. Skolsköterskan behöver rätt förutsättningar för att kunna utforma dessa möten på ett optimalt sätt samt att hitta strategier tillsammans med de elever som behöver ett utökat stöd. Skolpsykologer, skolläkare och logoped möter elever framförallt vid åtgärdande insatser vid bedömning och utredning, de förebyggande och främjande insatserna är främst konsultation och fortbildning till personal.

Det är angeläget att regelbundet analysera elevhälsans nyckeltal för möjlighet att fokusera på det hälsofrämjande och förebyggande arbetet och för att undvika vårdskador.

Så här såg fördelningen av skolsköterskor ut under 2023:

Organisation Juni 2023

Totalt antal elever: 2807 elever (2739 elever 2020) ökning 68 elever				
Skolsköterskor: 9 skolsköterskor				
Skolläkare: konsultbasis (vid behov 20%)				
Antal skolor: 9 grundskolor, 1 anpassad grundskola, 1 gymnasieskola				
Skolsköterska	Skola	Arbetstid i %	Antal elever	Omräknat/heltid
Östhammar	Kristinelundskolan F-3	100%	97	308
	Edskolan F-3		211 (= 308)	
	Frösäkersskolan åk 4-9	100%	528	528
Öregrund	Öregrund skola F-6	30%	167	556
Österbybruk	Österbybruks skola F-9	100%	417	417
Alunda	Olandsskolan F-9			475
	Ekeby skola F-3 (from sept-23 45%)	100% 25%	(563+31) 594	
Gimo	Vallonskolan åk 4-9	75%	236	588
	Vretaskolan F-3		184	
	Anpassad grundskola F-9		21 (= 441)	
	Bruksgymnasiet åk 1-3, IMA/IMS (introduktion)	80%	352	440

Nyckeltalsjämförelse EMI:

Kommun	Antal elever (jan24)	Elever per heltid skolsköterska	Elever per heltid skolpsyk.
Östhammar	2830	308-588 Utslaget på hela kommunen = 473	1415
Älvkarleby		390	800 (6 skolor)
Tierp		507	841
Håbo		455	900
Knivsta		440	700
Uppsala		528	995
Förslag lägstaniå SOU 2021:11		435	1000

2.1.2.1 Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS 2011:9 4 kap. 6 § och 7 kap. 2 § p 3

Intern samverkan

Den samlade elevhälsan på skolan är ett viktigt forum för intern samverkan. Inom kommunen finns forum för samverkan med sektor Omsorg (öppenvård och socialtjänsten) för de elever som behöver insatser av social karaktär.

Skolsköterskornas professionsgrupp träffas en gång i månaden och skolpsykologerna varje vecka. Skolläkaren deltar i träffarna vid behov med fortbildande insatser eller informationsutbyte. Vi utnyttjar varandras kompetenser i mötesform löpande. Verksamhetschef kommer under 2024 även börja ha månatliga avstämningar med skolläkaren.

Inom den egna verksamheten sker samverkan på elevhälsoteammöten och i samarbetet med arbetslagen. Skolsköterskorna är en del av elevhälsoteamet och ingår i dess arbetsformer för samverkan. Rutiner för ärendegång och uppföljning är viktiga. Skolenheterna arbetar för att utveckla välfungerande samverkan mellan elevhälsan och pedagogernas arbetslag.

En del av kommunens elever har kontakt med andra vårdgivare och för att säkerställa processerna i informationsflöde och remissgång förs det regelbundet en samverkan genom remissbedömningsgrupp mellan skola och vårdgivare. Remissbedömningsgruppen träffas en gång i månaden. Barn- och ungdomspsykiolog, skolsköterska och skolkurator, har deltagit, öppenvården (råd och stöd) samt socialtjänsten har bjudits in.

Vi har under hösten 2023 identifierat behov att tydliggöra och förbättra rutinen kring skolformsutredningar och påbörjat arbetet genom samverkan mellan olika professioner. Samverkan kommer ytterligare underlättas genom att utredningarna digitaliseras framöver.

Under höstterminen 2023 fattades beslut om att starta ett skolsocialt team som är samverkan mellan skola och socialtjänst. Rekryteringen avslutades i december och teamet kommer att vara verksamma från mars -24 och främst arbeta med elever och deras familjer kopplat till problematisk skolfrånvaro.

Extern samverkan

Det finns en god samverkan med Region Uppsala - BUP, Habiliteringen, Cosmos (asyl - och integrationshälsan), närvårdsgrupper samt barnhälsovården är viktiga samarbetspartners.

MLA och PLA har en länsamverkan med övriga kommuners MLA/samordnande skolsköterskor, de träffas två gånger per termin. Nätverk för skolläkare i länet har också initierats. På samma sätt har verksamhetschefen samverkan med länets elevhälsochefer kring elevhälsans rutiner, arbetssätt och utbildningsinsatser.

Genom samverkan mellan regionen och länets kommuner via HSVO finns en arbetsgrupp tillsatt kring rutiner för remisser om NPF-problematik och hantering efter genomförd utredning.

Temadag med öppen inbjudan till intresserade i Östhammars kommun och Regionens primärvård genomfördes under vårterminen 2023.

2.1.2.2 Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1 §

I enlighet med säkerhetspolicyn i Östhammars kommun ska säkerhetsarbetet bedrivas med utgångspunkt från kontinuerliga riskanalyser och med tyngdpunkt på förebyggande aktiviteter. Arbetet med informationssäkerhet bedrivs med utgångspunkt från Östhammars kommuns riktlinjer för informationssäkerhet. EMI:s digitala dokumentationssystem Prorenata kvalitetssäkras enligt kommunens informationssäkerhetspolicy för att uppfylla kraven på spårbarhet enligt Patientdatalagen. Elevhälsans medicinska och psykologiska insatser hanterar känsliga uppgifter med hög säkerhetsklassning med krav på säker inloggning. Inloggning i Prorenata görs med Yubekee alternativt med engångskoder via sms inloggning.

Vi har numera ett system för säkra videomöten som heter Skiffer. Detta ska ersätta teams när

man möts i sekretesskänsliga ärenden. Det används dock inte fullt ut ännu och behöver implementeras bättre.

Även övriga elevhälsoprofessioner hanterar känsliga elevuppgifter och använder från hösten 2023 också Prorenata för sin dokumentation. Detta medför en stärkt informationssäkerhet jämfört med tidigare och det krävs kunskap om hur systemet ska användas för att säkerställa rätt sekretess. En första fortbildningsinsats gjordes under hösten 2023 och fortsatt arbete behövs under 2024.

Loggkontroller ska utföras av MLA och skolpsykolog en gång per månad, men har under hösten 2023 haltat något p.g.a. av nytillsatt PLA och MLA som behövt prioritera annat. Syftet med loggkontroller är att säkerställa vårdtagarens integritet, att bestämmelserna om sekretess efterlevs och att ingen otillbörlig användning av verksamhetssystemet sker. Endast behörig användare ska ha tillgång till elevjournal. Systemadministratör för Prorenata ger behörigheter till användare och informerar om gällande bestämmelser.

Det finns tydliga rutiner för hur avvikelser hanteras. Tidigare anmälda avvikelser skrevs ut och arkiverades hos MLA i låst skåp. Avvikelser äldre än två år gallras. Avvikelser arkiveras numera digitalt i Prorenata.

2.1.2.3 Strålskydd

SSMFS 2018:5 3 kap. 13 §

2.2 En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en god säkerhetskultur. Organisationen ger då förutsättningar för en kultur som främjar säkerhet.

En god säkerhetskultur behövs för att så få patienter som möjligt ska drabbas av vårdskador. Det innebär att alla i hälso- och sjukvården är medvetna om och vaksamma på de risker som kan uppstå. Chefer och ledare har ett avgörande ansvar för att skapa förutsättningar för en god säkerhetskultur. Men var och en i organisationen har en viktig roll.

Inom den medicinska och den psykologiska insatsen i Östhammars kommuns elevhälsa finns ett aktivt arbete med att identifiera risker och skador samt ett aktivt arbete med att minimera risker och skador. Strävan är att det ska råda ett öppet arbetsklimat där personalen tryggt kan rapportera, diskutera och ställa frågor om säkerhet och att det finns ett förhållningssätt där man inte skuldbelägger varandra samt att det är en organisation där alla lär av negativa händelser som har inträffat. Återrapportering av inkomna avvikelser är angeläget med en tillhörande diskussion och analys. Återkopplingar har gjorts kontinuerligt under 2023.

2.3 Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete.

Skolsköterskor ska vara legitimerade sjuksköterskor med specialistutbildning inom barn- och ungdom, distriktsköterska eller skolsköterska. Skolläkare ska vara legitimerad läkare med specialistutbildning i allmänmedicin, pediatrik eller barn- och ungdomspsykiatri som bas och kan ha tilläggspecialitet inom skolhälsovård. Skolpsykolog ska vara legitimerad psykolog.

Logoped ska vara legitimerad logoped med examen från logopedprogrammet.

Personalen har ett eget ansvar för att upprätthålla aktuell kunskap inom området.

Under 2023 har ny verksamhetschef, MLA och PLA tillsatts. Ny MLA har tillsatts två gånger under 2023 på grund av personalomsättning i skolsköterskegruppen. De nyutbildade har under hösten 2023 deltagit i "Utvecklingsprogram för elevhälsans medicinska ledning" och ses fortlöpande med ambition att uppdatera och förbättra processer i arbetet.

I verksamheten fanns fram till och med sommaren 2023 totalt åtta skolsköterskor, fem av dessa skolsköterskor hade adekvat specialistutbildning. Vid vaccination på de skolor där sköterskan saknar adekvat specialistutbildning bistår ambulanssköterska eller annan kollega med adekvat kompetens. Vaccinationsplanering har gjorts i samband med skolsköterskemöten enligt vaccinationsschema och/eller via telefonkontakt.

Från och med höstterminen 2022 till mars 2023 fanns en vakans på en F-9 skola. På en F-3 skola samt grundsärskolan har funnits vakans sedan oktober 2022. Under vissa perioder har konsultsköterska utfört en del av prioriterade arbetsuppgifter på dessa skolor. MLA och ett par skolsköterskor tillsammans med vikarierande skolsköterska har vaccinerat åk 2 och åk 5 samt en del hälsobesök i åk 2 är utförda.

Kommunens skolläkare som är upphandlad är legitimerad läkare med specialistutbildning i allmänmedicin. Ny skolläkare är upphandlad tillsammans med Knivsta, Tierp och Heby kommuner. Skolläkare har specialistutbildning i allmänmedicin och kommer att tjänstgöra ca 20 % i Östhammars kommun.

Det finns två psykologer i kommunen som är centralt anställda, båda dessa är legitimerade.

Logopeden för grundskolan är anställd i Region Uppsala på Länslogopedin, Östhammars kommun har ett avtal med regionen.

2.4 Patienten som medskapare

En grundläggande förutsättning för en säker vård är patientens och de närståendes delaktighet. Vården blir säkrare om patienten är välinformerad, deltar aktivt i sin vård och ska så långt som möjligt utformas och genomföras i samråd med patienten. Att patienten bemöts med respekt skapar tillit och förtroende.

PSL 2010:659 3 kap. 4 §

I början av höstterminen kan elevhälsan delta vid föräldramöten i de nya klasserna för presentation och information om verksamheten.

Återkoppling och att skapa goda relationer och tillit samt att genom motiverande samtal med öppna frågor göra patient och patientföräldrar delaktiga kan bidra till upplevelse av större delaktighet. En god relation med vårdnadshavare underlättar för ett fortsatt samarbete under hela skolgången.

All kontakt med elevhälsan är frivillig, men det är sällan någon väljer att avstå. Eleven besvarar en hälsoenkät inför hälsobesöket och blir på så vis förberedd och mer delaktig i hälsosamtalet. Enkäterna kan sedan utgöra ett underlag för hälsosamtalet och skolsköterskan kan rikta samtalet mot det som är viktigt för eleven.

Till hälsobesöket i förskoleklass bjuds vårdnadshavare till barn med särskilda behov alltid in till hälsobesöket och även om det finns önskemål från vårdnadshavare att delta. Hälsosamtal i övriga årskurser erbjuds till eleven själv med information till hemmet före besöket. Beroende på elevens ålder, mognad och önskemål tas hänsyn till vilken information som ska vidareförmedlas till vårdnadshavarna. Återkopplingen sker antingen muntligen eller skriftligen efter ett hälsobesök.

Inför skolstart i förskoleklass samt i åk 4, åk 7 och åk 1 på gymnasiet skickas en information om EMI och en blankett "Hälsouppgift" som vårdnadshavarna ombeds att besvara tillsammans med barnet. Där ska de bl a upplysa EMI om deras barn har någon sjukdom, tar mediciner eller har några allergier. Där finns även kontaktuppgifter till skolsköterskan.

Vårdnadshavarna behöver ge sitt medgivande inför journalrekvisition och utredning (både inom skolan eller om en remiss ska skickas till annan vårdgivare). Inför vaccination ska båda vårdnadshavarna (där det finns) lämna sitt medgivande till vaccination. Om den ena motsätter sig vaccination kommer barnets inte att få sin vaccination. Detta kan omvärderas efter elevens önskemål utifrån en mognadsbedömning.

Vid 16 år kan eleven själv ge samtycke till vaccination, i gymnasiet erbjuds elever som inte är fullständigt vaccinerade kompletterande vaccinationer upp tills de fyller 18 år.

Vid en medicinsk avvikelse som rör en specifik elev informeras vårdnadshavarna och rektor skyndsamt av skolsköterska, skolläkare och/eller MLA eller verksamhetschef.

3 AGERA FÖR SÄKER VÅRD

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2 §, 7 §, 8 §, 7 kap. 2 § p 2, PSL 2010:659, 3 kap. 10 §

Ett fortlöpande förbättringsarbete, som bygger på lärande och utveckling, till exempel en förbättringsmodell, är en viktig grund för ett framgångsrikt patientsäkerhetsarbete.

Under rubriken Agera för säker vård kan arbetsprocessen för ett systematiskt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete användas genom att följa nedanstående fyra steg:

3.1 1. Identifiering

Identifiering inom de olika områden för "Agera för säker vård" som Socialstyrelsen tagit fram (se ovan) sker bland annat genom löpande egenkontroll:

Egenkontroll	Omfattning	Ansvarig
Loggkontroller och behörighetskontroller (informationssäkerhet)	1 gång per månad	MLA/PLA
Journalgranskning	1 gång per läsår	MLA i skolsköterskegruppen
Skolsköterskornas läsårsuppföljning	1 gång per läsår	Verksamhetschef (via Forms)
Avvikelse, risker och klagomål	Kontinuerligt, löpande	MLA/PLA, verksamhetschef
Verksamhetsbesök	Vartannat år?	MLA, verksamhetschef
Medicinsk teknisk utrustning	1 gång per läsår	MLA
Extern läkemedelsgranskning	Vartannat år	MLA

Identifierat under 2023:

- På två skolor har under perioder hälsosamtalen släpat efter p.ga. av vakanser och klasser har då inte fått sina samtal i tid och på en av skolorna kvarstår arbete med att komma ikapp.
- Variationer i vaccinationstäckningen i Uppsala län signalerades av Smittskyddsenheten och återkopplades till kommunerna för att se över
- När det saknas kompetenser i övrig elevhälsa t.ex. tillräckligt med kurator, så påverkar det skolsköterskornas arbetsuppgifter och arbetsbelastning och det kan få till följd att de inte hinner med sina arbetsuppgifter.
- Skolsköterskorna arbetar med digitala journaler, men har inget digitalt arkiv i Prorenata. Kommunen har heller inget digitalt arkiv vilket medför att skolsköterskorna arbetar både digitalt med inskannande av fysiska journaler samt att sedan skriva ut journaler igen för att arkivera dem efter att eleverna slutat grundskolan.
- I loggkontroller framkommer ibland felaktig inloggning i Prorenata då man av misstag är i fel journal.
- I inkomna avvikelser framkommer att skolsköterskor vid några tillfällen missat att sätta bevakning som påminnelse till sig själv för att följa upp remissvar samt att remissvar skickats till fel skola och därför blivit fördröjda.
- Skolläkare påpekade att hon vid ett tillfälle inte haft tillgång tillräcklig förhandsinformation om en elev där hon skulle göra en medicinsk bedömning för att kunna göra en fullständig bedömning.
- Vid några tillfällen har arbete för remiss till annan vårdgivare för utredning av misstänkt neuropsykiatrisk problematik initierats på skolorna utan att vårdnadshavare har gett sitt samtycke till detta.

3.2 2. Analys

- En naturlig omsättning i personal såväl som en långtidssjukskrivning kan medföra ett glapp i bemanning och en eftersläpning av de lagstadgade arbetsuppgifter som finns beskrivna i årshjulet. När vakanser uppstår behöver verksamheten skyndsamt planera om och göra en prioritering av arbetsuppgifter, detta för att upprätthålla patientsäkerheten. Detta kan annars påverka kvalitén negativt.
- Vaccinationstäckningen för Östhammars kommuns räkning lyftes och analyserades i Skolsköterskegruppen. I Östhammars kommun var det MPR för barn födda 2013 och 2014 som var avvikande i den statistiken som Smittskyddsenheten tagit fram och presenterat på ett MLA-möte. Vår MLA, medicinskt ledningsansvariga skolsköterska ser att orsaker till detta kan vara att elever fått sitt vaccin i en annan kommun innan de flyttat hit. De dyker då inte upp i vår kommuns statistik som ju hämtas från Prorenata journalsystem. Det behöver klarmarkeras i systemet att vaccinationen är genomförd även om det är i annan kommun. Brister i den här rutinen kan medföra att det ser missvisande ut i statistiken. Eftersom vi är en liten kommun så kan också ett bortfall av ett litet antal elever ge ett större utslag i ett diagram jämfört med en större kommun med större underlag.
- När det saknas kompetenser i övrig elevhälsa t.ex. tillräckligt med kurator och vid

längre vakanser, så kan det påverka kvalitén på skolsköterskans arbete och det kan i sin tur medföra risk för försämrad patientsäkerhet.

- Journaler för elever som har slutat på skolan för mer än ett år sedan kallas för reversaler. Dessa ska enligt rutinen skickas till kommunens arkiv om de inte blivit efterfrågade av annan skola, t.ex. den gymnasieskola som eleven börjar på. Eftersom vi nu bara har digitala journaler behövs en ny rutin tas fram för att säkerställa att elevhälsojournaler tas om hand.
- Den vanligaste orsakerna till att man råkar öppna fel journal i Prorenata är att man söker på elevens namn istället för personnummer och därmed får upp annan elev med samma namn.
- Då Prorenata, för skolsköterskorna i Östhammar, är relativt nytt är inte alla processer och rutiner helt inarbetade och detta kan vara en anledning till att det missats att sätta bevakningar som påminnelser. Det har dock inte skett mer ett antal gånger under året och en nulägesanalys är att bevakningar nu används fullt ut.
- Skolläkaren är ny i kommunen och ny i sin roll som skolläkare och vissa missförstånd kan ha uppkommit i och med detta samt att förväntningar ej tydliggjorts på förhand. Den tidigare skolläkaren arbetade i kommunen under en lång tid och hade delvis ett annat arbetssätt.
- Gången för remiss till annan vårdgivare kan upplevas som otydlig för lärarna och andra professioner på skolan, vilket leder till att remissprocessen ibland initieras utan vårdnadshavarnas medgivande.

3.3 3. Åtgärder

- När vakanser uppstått har handlingsplan kring hur uppgifter enligt basprogram ska prioriteras genomförts av verksamhetschef tillsammans med skolans rektor och MLA. MLA har tillsammans med vikarierande skolsköterska samt kollegor utfört vaccinationer i åk 5 och åk 2 samt hälsobesök i åk 2 på F-9 skolan. MLA har rekviderat BVC journaler, tagit hand om post till skolorna, beställt vaccin och hanterat brådskande ärenden. En av skolsköterskorna har 20 % av sin tjänst till ett ambulering uppdrag och kan vid behov utföra vissa brådskande lagstadgade arbetsuppgifter som t.ex. vaccinationer.
- Information om att Folkhälsomyndigheten inhämtar data från Prorenata behöver gå ut till sköterskegruppen och hur vi kan säkerställa att dokumenterar korrekt. Det är viktigt att kontrollera att eleven fått sitt vaccin och att klarmarkera i systemet även om vaccinet är givet i annan kommun. Vaccinationstäckningen kan vara ett underlag att ta del av årligen för att lära av.
- När det saknas kompetenser i övrig elevhälsa eller vid vakanser och det påverkar skolsköterskans arbetsbelastning är det viktigt att det kommuniceras till verksamhetschef via avvikelserapporter. Verksamhetschef kan då påvisa detta till anställande chef/rektor och i dialog hitta lösningar.
- Ett kommungemensamt digitalt arkiv i Prorenata är önskvärt men tillsvidare behöver det finnas en ny rutin som säkerställer att reversaler arkiveras på ett adekvat och säker

sätt årligen.

- Att undvika att gå in i fel journal kan undvikas genom att i första hand söka på personnummer istället för elevens namn.
- Vi fortsätter att använda funktionen Bevakningar i Prorenata
- Rutinen för kartläggning inför utredning om annan skolform (anpassad grundskola) har uppdaterats och uppmärksammats i alla berörda professionsgrupper. Dialog har först med skolläkaren och skolpsykologer samt med strateg för anpassad grundskola. Framöver kommer processen flytta in i Prorenata och då underlättas samarbetet och möjligheterna till att dela kartläggningar med varandra ytterligare.
- Planering finns för att skapa en tydlig rutin för remittering till andra vårdgivare och för hur denna ska kommuniceras ut till samtliga medarbetare på skolorna.

3.4 4. Uppföljning av åtgärd

- MLA, PLA och VC arbetar fram ett årshjul för att säkerställa att sådant som identifierats som brister uppmärksammas enligt rutin.
- Avvikelse finns uppsatt som en återkommande punkt på skolsköterskornas professionsträffar. Avvikelse och brister i verksamheten diskuteras och återkoppling av avvikelserapporter sker efter analys av verksamhetschef och MLA till skolsköterskegruppen med förslag på åtgärder, nya rutiner, etc.
- Nya rutiner implementeras och utvärderas även i samband med professionsträffar, vilket bidrar till ett lärande för att minska risk för vårdskador.
- Verksamhetsbesök i alla skolor av verksamhetschef alternativt MLA kommer att utföras under våren 2024.
- Information om Elevhälsan medicinska insats planeras delas till rektorsgruppen under våren 2024 för att öka förståelsen hos rektorerna om lagkraven som skolsköterskorna lyder under och om vikten av samarbete mellan rektorerna och verksamhetschef för EMI som har ansvar för de vårdinsatser vi erbjuder och genomför i skolorna.
- VC har månatliga avstämningar med skolläkaren för att följa upp hennes insatser och samarbetet med övriga professioner.
- Under 2024 kommer skolpsykologerna gå ut till samtliga skolor för att informera om remissprocessen vid misstänkt neuropsykiatrisk problematik.

3.5 Öka kunskap om inträffade vårdskador

SOSFS 2011:9 7 kap. 2 § sista stycket, HSLF-FS 2017:40 3 kap. 1 §, PSL 2010:659 3 kap. 3 §

Genom identifiering, utredning samt mätning av skador och vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna när resultatet av vården inte blivit det som avsetts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för utformning av åtgärder och prioritering av insatser.

3.5.1 Har vården varit säker

Skolsköterskegruppen uppmuntras kontinuerligt av MLA att rapportera avvikelser vid

händelser som identifieras som risk för vårdskada, t ex i samtal om arbetsuppgifter. Även i skolpsykologgruppen förs en kontinuerlig dialog kring avvikelserapportering.

Händelser som medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada ska rapporteras som avvikelse för att identifiera risker, analysera och åtgärda brister för ett förbättrat patientsäkerhetsarbetet med nya rutiner, arbetssätt, processer för att förebygga vårdskador. Verksamhetschef tar del av avvikelserna och de analyseras löpande med MLA och PLA samt dokumenteras och sorteras efter avvikelseyp.

Eventuella åtgärder för att förhindra att samma avvikelse sker igen vidtas och återrapporteras till berörda.

Under år 2023 utreddes tolv avvikelser, sex externa och sex interna. Tio stycken har vi sorterat under kategori "Dokumentation". En avvikelse hör till kategorin kommunikation och information och en handlar om "ej fullföljt bas- eller vaccination". Ingen ledde till vårdskada. Rapporterade avvikelser som kunde lett till vårdskada redogörs för under rubriken "Avvikelser".

3.6 Tillförlitliga och säkra system och processer

Genom att inkludera systematiskt patientsäkerhetsarbete som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen kan både de reaktiva och proaktiva perspektiven på patientsäkerhet bejakas. Genom att minska oönskade variationer stärks patientsäkerheten.

3.6.1 Hur tillförlitliga är arbetsprocesser och system

Viktiga delar i tillförlitliga processer är lättillgängliga, kända och uppdaterade rutiner i ett Ledningssystem. Sådant man använder dagligen ska finnas samlat i biblioteket i Prorenata där också webbhandboken för elevhälsa finns. Framgent vill vi utveckla det Ledningssystem vi har idag så att det är mer processororienterat och användarvänligt.

I samverkan i våra olika forum utvecklar vi också våra processer gemensamt och på så sätt kvalitetssäkrar och förbättrar vi dessa löpande. Det behöver råda ett prestigelöst klimat så vi kan lära av varandra och det ska alltid finnas någon att fråga. Det ska vara lätt att göra rätt!

EMI-gruppen bestående av VC, MLA och PLA arbetar med att ta fram ett årshjul för EMI för att säkerställa att rutiner uppdateras systematiskt och i tid samt att inget glöms bort.

För gallring av sekretesskänslig dokumentation är en ny rutin "Dokumentationsplan" upprättad i juni 2023.

Digitala samtycken där vårdnadshavare loggar in med BankId och där vi inte behöver förlita oss på att elever ska ta med ett papper som ska tas hem för underskrift och sedan tas med tillbaka till skolan är också en ny förbättrad process.

Läkemedelslistan "Läkemedel för EMI-mottagning enligt generella direktiv" uppdaterats i mars 2023 av skolläkare så att den är likvärdig på samtliga skolor. I Prorenata har läkemedelsmallarna byggts om så att de läkemedel som skolsköterskorna får ge enligt den uppdaterade listan ligger förval. Det kvalitetssäkrar dokumentationen. I mars 2023 kvalitetssäkrades och uppdaterades rutinen för behandling vid överkänslighet/anafylaktisk chock av skolläkaren.

3.7 Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, teknik och organisation. Förutsättningarna för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid.

3.7.1 Är vården säker idag

För att tillhandahålla säker vård krävs bland annat att rutiner och processer är upprättade och följs. Samverkansforum är viktiga för information, delaktighet och kollegialt lärande. Vid vaccination säkerställs god vård genom att man alltid är två sköterskor, där det är optimalt att en av dem är känd av eleverna. Till 2024 planeras att införa auskultationer hos kollega minst en gång per år. Granskning av avidentifierade journaler sker årligen och gjordes av skolsköterskegruppen juni 2023. Då granskar man varandras journaler för att konstruktivt återkoppla till varandra och på så vis säkerställa kvalitén.

Vid nyanställningar är det mycket information som ska inhämtas. Nya medarbetare tilldelas en mentor och det finns framtaget introduktionsmaterial för att säkerställa korrekt och likvärdig information.

Fortbildningsinsatser ges internt och externt vid behov. Under 2023 har skolsköterskegruppen haft möjlighet att delta på Skolsköterskekongressen som då hölls i Norrköping samt Region Uppsalas fortbildning kring ett nytt vårdprogram. VC, PLA och MLA har fortbildats i att leda arbetet med EMI. Intern fortbildning planeras under 2024 då skolläkaren undervisar skolsköterskegruppen om ryggbedömningar.

Extern läkemedelsgranskning bokas till våren 2024.

3.7.1.1 Riskhantering

SOSFS 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap. 2 § p 4

Vårdgivare ska fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. För varje sådan händelse ska vårdgivare uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar, och bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen.

Vid regelbundna professionsträffar och mellan VC, MLA och PLA fångas eventuella risker upp. Ofta räcker det att tillsammans diskutera och hitta lösningar. Ibland leder det till uppdatering i rutindokument.

Inför kommande förändringar i verksamheten görs en risk- och händelseanalys för att säkerställa patientsäkerheten. Det som framkommit i avvikelserrapporterna redovisas under "Avvikelser".

3.8 Stärka analys, lärande och utveckling

Analys och lärande av erfarenheter är en del av det fortlöpande arbetet inom hälso- och sjukvården. När resultaten används för att förstå vad som bidrar till säkerhet, hållbarhet, önskvärd flexibilitet och goda resultat, kan verksamheten utvecklas så att kvaliteten och säkerheten ökar och risken för vårdskador minskar.

3.8.1 I vilken mån förbättras system och arbetssätt utifrån tillgänglig information

Allvarliga avvikelser ska rapporteras som lex Maria av verksamhetschef, under 2023 har inga allvarliga avvikelser identifierats.

Verksamheten arbetar kontinuerligt med uppdatering av de processer som ingår i EMI. Under 2023 uppdaterades bland annat "Läkemedel för EMI-mottagning enligt generella direktiv" samt vad som ska finnas i akutlådan på varje enhet. Detta är dokument som kommer att uppdateras årligen. Lathundar och förbättrade digitala rutiner i Prorenata har tagit fram och är ett kontinuerligt arbete.

Nya funktioner kommer att implementeras successivt under 2024. Kollegial journalgranskning kommer att genomföras under vårterminen 2024.

3.8.1.1 Avvikelser

PSL 2010:659, 6 kap. 4 §, SOSFS 2011:9 5 kap. 5 §, 7 kap. 2 § p 5

Under 2023 har 12 avvikelser rapporterats skriftligt av skolsköterskor till MLA och verksamhetschef, sex externa och sex interna. Ingen ledde till vårdskada. Åtta stycken har vi sorterat under kategori "Dokumentation". Vid samtliga avvikelser har en risk- och händelseanalys gjorts och en bedömning om hur incidenten kan förebyggas och rutiner har uppdaterats. Avvikelseerna har främst handlat om brister i journaldokumentation, remisshantering och ej fullföljt bas- och vaccinationsprogram till följd av vakanser. För att komma till rätta med släpande arbetsuppgifter p.ga. av vakanser har sköterskegruppen hjälpt varandra och man har också tillsatt 20% ambulerande skolsköterska i syfte att kunna utföra de mest prioriterade uppgifterna.

Skolpsykolog har rapporterat två av dessa 12 avvikelser. De har hanterats av skolpsykolog och verksamhetschef och har handlat om ett samtycke som saknades samt fördröjd journalföring p.ga. av trasig scanner.

De hälso- och sjukvårdsinsatser som utförs inom elevhälsan i Östhammars kommun har utretts och följts upp enligt de rutiner som finns. Det är ingen inrapporterad vårdskada som har bedömts som allvarlig.

I samband med professionsträffar lyfts frågan om avvikelser vid varje professionsmöte. Syftet med det är att alla ska känna sig trygga med vad som är en avvikelse, att dela med sig av inträffade avvikelser och att ta lärdom av dem.

Interna avvikelser

Inkomna avvikelser	Beskrivning	Åtgärd
Ej fullföljt bas- och vaccinationsprogram (2)	P.ga. vakans av skolsköterska har ej hälsobesök i åk 2 och pubertetssnack i åk 5 och 6 utförts.	Prioritering av basprogrammet utifrån möjligheter och tid gjordes med stöd av VC och MLA. Rektor har informerats fortlöpande. Hälsobesöken kommer göras vt. 2024.

Inkomna avvikelser	Beskrivning	Åtgärd
Dokumentation (2)	Dubbel dokumentation och strukna anteckningar av 25 elever	Prorenata har åtgärdad felet
	Ej dokumenterad vaccination varför elev vaccinerades en gång till. P.ga. av vakans var tre icke ordinarie skolsköterskor på plats i aktuell skola för att vaccinera. Man hade en hög arbetstakt i en stressig arbetssituation där man registrerade vaccinerade elever på papper för att sedan dokumentera digitalt i efterhand då uppkopplingen strulade och elevens vaccination blev inte dokumenterad. Ny skolsköterska vaccinerade därför eleven på nytt vid en restvaccination.	En extra vaccination är bedömd att ej kunna orsaka vårdskada. Eleven påverkades inte med några komplikationer eller symtom av detta utöver en onödig vaccinationsdos för immunsystemet att hantera. Elev, vårdnadshavare och rektor har kontaktats och informerats. Viktigt att följa rutin vid vaccinationsprocess för att undvika att detta sker. Denna typ av misstag undviks också när en ordinarie skolsköterska finns på skolan som känner eleven.
Kommunikation och information (1)	Samtycke saknades vid initierad remiss	Gå igenom den skriftliga rutinen och kommunicera den till skolorna
Dokumentation (1)	Trasig scanner	IT kontaktades och det åtgärdades, journalhanteringen genomfördes enligt tidigare rutin och dokumenten sparades

Externa avvikelser

Inkomna avvikelser	Beskrivning	Åtgärd
Dokumentation (5)	Ej uppsatt bevakning i Prorenata: Sent remissvar (2) Remissvar skickades till fel skola (2)	Ny rutin för uppsättande av bevakning i Prorenata.
	Fel telefonnummer, kallelse till vaccinationskomplettering skickades via sms till telefonnummer som vårdnadshavare uppgett men som gick till SFI vuxenutbildningen	Kontakt med rektor för SFI, primärnummer i elevens journal är ändrat

Inkomna avvikelser	Beskrivning	Åtgärd
Kommunikation och information (1)	Fel personnummer på nyanländ elev skrevs in i Prorenata. Eleven skrevs initialt in med samordningsnummer.	Kontakt med vårdnadshavare för att inhämta rätt personnummer och kontakt med administratör på skolan för att ändra personnummer

3.8.1.2 Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 3 a § och 6 §, 7 kap. 2 § p 6

Få klagomål eller synpunkter har inkommit under 2023. Inga klagomål har inkommit via kommunens klagomålsmodul på hemsidan. Vi har reflekterat över varför det inte har inkommit klagomål och/eller synpunkter och hur vi skulle kunna få fatt i vad elev och vårdnadshavare tycker om vården. En orsak till att vi inte nås av eventuella klagomål och synpunkter kan vara att elever och vårdnadshavare i första hand vänder sig direkt till skolsköterska/ansvarig rektor och att ärendet hanteras enligt skolans rutiner.

Ett klagomål framfördes från skolläkaren om att hon vid ett tillfälle inte haft tillgång till tillräcklig förhandsinformation om en elev där hon skulle göra en medicinsk bedömning för att kunna göra en fullständig bedömning. Detta har lyfts i skolsköterskegruppen och därefter följts upp med skolläkaren.

Ekonomienheten framförde ett klagomål gällande fakturering till regionen för Hepatit B vaccination då tidsplanen för ekonomiska processer ej följts. Anledningen till detta var miss i överlämningen till ny MLA. Nu är detta inlagt i vårt årshjul för en bättre framförhållning.

Sektor bildning har sedan 2021 en rutin för inkomna klagomål och synpunkter som kommer till verksamheten, det finns numera ett webbformulär på kommunens hemsida där synpunkter och klagomål kan anmälas. Vi vill förbättra och förenkla rutinerna så att vi kan få snabb feedback från elever och vårdnadshavare och därmed ha möjlighet att förbättra vården.

Enligt Barnkonventionens artikel 12 ska alla barn ges rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad i alla frågor som rör hen. Det är inom elevhälsans medicinska insats viktigt att eleven ges tillfälle att vara delaktig i sin egen vård. Ett utvecklingsområde framåt kan därför vara att utvärdera de uppgifter som utförs enligt basprogrammet, kanske genom en enkel enkät eller frågor till elever om bemötande och trygghet. Det behöver diskuteras inom skolsköterskegruppen hur vi bäst får information som kan vara en del i kvalitetsarbetet.

3.9 Öka riskmedvetenhet och beredskap

Alla delar av vården behöver planera för en hälso- och sjukvård som flexibelt kan anpassas till kortsiktigt eller långsiktigt förändrade förhållanden med bibehållen funktionalitet, även under oväntade förhållanden. I patientsäkerhetssammanhang beskrivs detta som resiliens.

3.9.1 Kommer ni att arbeta patientsäkert i framtiden

Vi arbetar under 2023 och 2024 fram ett årshjul för EMI som ska säkerställa att vi uppdaterar rutiner och arbetar enligt plan med att kvalitetssäkra arbetet.

Att uppdatera sig och hålla sig á jour med forskning och nya rön är ett sätt att arbeta patientsäkert. Vi omvärldsbevakar och vartannat år åker skolsköterskorna på Skolsköterskekongressen eller annan fortbildning. MLA-gruppen i länet har ett nära samarbete med Region Uppsala och får fortlöpande ta del av exempelvis nya vårdplaner där elevhälsan är en del. Informationen förs sedan vidare till skolsköterskegruppen.

För patientsäkerheten är det viktigt med en kontinuitet i skolsköterskegruppen och att minska omsättningen på sköterskor på skolorna. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete sker därför i samverkan med rektorerna.

Löpande analyser av avvikelser där vi sorterar och kategoriserar samt bedömer risker utförs två gånger i månaden av MLA och verksamhetschef och vid behov med PLA. Återkoppling av dessa analyser finns som fast punkt på skolsköterskegruppens månatliga träffar och skolpsykologerna hanteras dessa löpande. Framöver planeras även årliga auskultationer hos varandra inom skolsköterskegruppen.

Att fundera framöver är hur övergången till digitala processer kommer att kunna påverka patientsäkerheten i händelse av exempelvis dataintrång eller annan yttre påverkan på våra system.

4 MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR

Utmaningar inför år 2024

Den ökande psykiska ohälsan bland barn och unga kommer är en utmaning. Rapporter och studier pekar åt samma håll, trenden sedan länge med ökande psykisk ohälsa bland unga. Här behöver elevhälsan ha verktyg både för främjande och åtgärdande insatser.

Ytterligare en risk som har identifierats är svårigheter kopplat till kompetensförsörjning. Det är svårt att rekrytera behöriga skolsköterskor, skolläkare och psykologer. Det är viktigt att Östhammars kommun är en attraktiv arbetsgivare med en rimlig arbetssituation som främjar en hög patientsäkerhet.

Elevhälsans uppdrag är sedan tidigare att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål och att elevhälsan främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande. Sedan den 2 juli 2023 gäller även nya skrivningar i skollagen om skolans elevhälsoarbete:

- elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal
- elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete
- elevhälsan vid behov ska samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten
- det ska finnas tillgång till specialpedagog eller speciallärare.

Dessa stärkta krav i skollagen kan vara utmanande i en elevhälsa som på grund av ökande behov och hög arbetsbelastning lätt hamnar i åtgärdande arbete och behöver göra ständiga prioriteringar. Att ställa om till att arbeta främjande och förebyggande är av största vikt för att på sikt minska det åtgärdande arbetet. Att förbättra samverkan och att arbeta med ett systematiskt kvalitetsarbete kräver tid och resurser. Detta är ett viktigt och utmanande arbete för oss 2024 och framåt.

Organisatoriska mål

Mål	Strategi
Väl implementerat ledningssystem och patientsäkerhetsarbete	Uppdatera och implementera nya processer i ledningssystem kontinuerligt och årligen
Säkerställa att rutiner och processer för EMI görs korrekt och rätt i tid.	Årshjul för Verksamhetschef, MLA och PLA färdigställs.

Kvalitetsmål

Mål	Strategi
Elevhälsa med hög kvalitet på hälso- och sjukvårdsinsatser	☐ Verksamhetsbesök utförs vartannat år och planeras att utföras VT 24 av verksamhetschef och MLA. ☐ Extern läkemedelsgranskning genomförs under VT 24. ☐ Återkommande uppmärksamma vikten av att rapportera avvikelser som en del av vårt kvalitetsarbete. Att sänka tröskeln för att skriva avvikelser gör vi genom att det ska vara enkelt via digitalt formulär samt att beskriva processen och sambandet mellan avvikelserapporteringen och en förbättrad vårdkvalité. ☐ Diskussion i sköterskegruppen och skolpsykologgruppen om hur vi kan få återkoppling (klagomål och synpunkter) från elever och vårdnadshavare som ett underlag för kvalitetsarbetet.
En kvalitetssäkrad och effektiviserad journaldokumentation som följer gällande lagstiftning.	Kollegial granskning av journalföring vid hälsosamtal och vaccinationsordination genomförs årligen. Processarbete gällande dokumentation fortgår i den lokala dokumentationsgruppen.

Mål	Strategi
En korrekt och säkerställd medicinsk insats utförd i rätt tid och oberoende av faktorer som exempelvis personalomsättning.	Framtagande av årshjul på organisations nivå för MLA, PLA och verksamhetschef.

Digitala mål

Mål	Strategi
En effektiv och patientsäker process kring inhämtande av uppgifter och samtycken som krävs inom skolsköterskornas basprogram	☐ Digitalisera vanligt förekommande dokument inom ramen för skolsköterskornas basprogram ☐ Informera vårdnadshavare om den digitaliseringen av elevhälsans medicinska insats via föräldramöten och lärportalen.
Digitaliserade dokument som huvudsakligen används för att inhämta efterfrågad information från elever och/eller vårdnadshavare	☐ Hälsoenkäter ska skickas ut digitalt till åk 7 och åk 1 på gymnasiet ☐ Vaccinationssamtycken för samtliga årskurser inhämtas digitalt
Digitalt inhämtade samtycken för journalrekvisitioner	Blanketten behöver digitaliseras i Prorenata

Kompetensutvecklande mål

Mål	Strategi
Säker vård genom ökad kunskap	☐ Intern och extern fortbildning, kollegialt lärande genom bl.a. årliga auskultationer ☐ Under 2024 fortbildar skolläkaren skolsköterskegruppen om ryggar (skolios) och skolpsykolog om processen kring utredning mot annan skolform ☐ Skolpsykologerna fortbildar skolans personal om remissförfarande vid NPF
	Mentorskap för nyanställda och introduktionsmaterial som säkerställer att alla får samma information

Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

Rapport

Östhammars kommun

KPMG AB

2023-12-12

Antal sidor 19

Östhammars kommun

Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Styrande och stödjande dokument	5
3.2	Rutiner och processer	6
4	Slutsats och rekommendationer	7
	Bilaga 1 – Erhållna riktade statsbidrag 2019-2023	8

Östhammars kommun

Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

1 Sammanfattning

Vi har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens hantering av riktade statsbidrag. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Granskningen har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har säkerställt att den interna kontrollen vad gäller hantering av riktade statsbidrag är tillfredställande och tillräcklig.

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt säkerställt att den interna kontrollen vad gäller hantering av riktade statsbidrag är tillfredsställande och tillräcklig.

För att ytterligare stärka den interna kontrollen rekommenderar vi dock kommunstyrelsen och nämnderna att:

- Upprätta styrande dokument i form av riktlinjer och rutinbeskrivningar kring riktade statsbidrag centralt inom Verksamhetsstöd. Respektive sektor bör sedan avgöra om de ska upprätta/uppdatera kompletterande riktlinjer och rutinbeskrivningar kring riktade statsbidrag utifrån behov. I nuläget finns riktlinjer och rutinbeskrivningar kring riktade statsbidrag inom sektor Omsorg.
- Överväga om området kring riktade statsbidrag ska finnas med inom ramen för internkontrollplaner framåt, detta utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv.

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens hantering av riktade statsbidrag. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Statsbidrag delas in i huvudtyperna generella och riktade statsbidrag där det finns möjlighet för kommunerna att söka riktade statsbidrag. Generella statsbidrag är inte avsedda för någon specifik verksamhet och tilldelas kommunerna per automatik.

Riksdag och regering har tagit flera beslut gällande riktade statsbidrag för att kompensera kommuner och regioner för merkostnader och förlorade intäkter som en följd av coronapandemin. Det berör bland annat hälso- och sjukvård, äldre- och funktionshinderomsorg, kollektivtrafik, testning, tillsyn av servering, motverka konsekvenser av isolering för äldre m m.

I övrigt finns en mångfald av statsbidrag att söka för kommunen som ger möjligheter till ökade intäkter. Samtidigt behöver hänsyn tas till att de riktade statsbidragen ofta ställer krav på direkta åtgärder, kommunal medfinansiering eller att kommunen inte får genomföra effektiviseringar (som medför minskade kostnader) inom området som statsbidraget avser, exempelvis statsbidraget för likvärdig skola. För allt fler kommuner har vissa av de riktade statsbidragen nu kommit att bli av sådan storlek att de används som en direkt delfinansiering av den kommunala verksamheten.

Det ekonomiska beroendet av riktade statsbidrag medför en risk då kommunen kan missa att söka ett statsbidrag eller av okunskap vidta åtgärder som medför att rätten till statsbidraget försvinner. Vidare finns för vissa av bidragen risk att kommunen vid en ej tillfredsställande redovisning eller genomförd avsedd verksamhet blir återbetalningsskyldig. Det finns flera anledningar att granska att den interna kontrollen avseende att bevaka, söka, beräkna och återrapportera statsbidrag är väl fungerande. Det finns dessutom en risk för att statsbidrag inte hanteras på ett korrekt sätt i den kommunala redovisningen, exempelvis då statsbidrag kommer till kommunen i slutet av ett år.

Revisorerna bedömer utifrån sin riskanalys 2023 att det finns en risk att kommunens hantering av statsbidrag inte sker på ett ändamålsenligt och tillfredsställande sätt och har därför beslutat att granska området.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har säkerställt att den interna kontrollen vad gäller hantering av riktade statsbidrag är tillfredsställande och tillräcklig.

Följande revisionsfrågor har varit aktuella i granskningen:

- Finns rutiner för att säkerställa att det finns information om tillgängliga statsbidrag att söka samt att det är tydligt vem som fattar beslut om statsbidrag ska sökas eller ej?
- Finns tillförlitliga och säkra rutiner för ansökningar om statsbidrag?

Östhammars kommun

Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

- Finns tillförlitliga och säkra rutiner för återrapportering/redovisning till staten av riktade statsbidrag?
- Omfattas statsbidrag av nämndernas interna kontroll?
- På vilket sätt säkerställer kommunen att den verksamhet som omfattas av statsbidraget även löper på långsiktigt?

2.2 Avgränsning

Granskningen har avgränsats till att granska kommunstyrelsens och nämndernas arbete med att säkerställa en tillräcklig hantering av statsbidrag.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna/verksamheten uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 6 § ***”Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.”***
- Förordningar om riktade statsbidrag inom nämndernas ansvarsområden.
- Budget 2023 med Flerårsplan 2024-2026.
- Övriga styrdokument som är aktuella i granskningen.

2.4 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Intervjuer med tjänstepersoner.
- Insamling av relevanta dokument.
- Insamling av ekonomisk information.
- Analyser.
- Skriftlig och muntlig avrapportering.

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

3 Resultat av granskningen

I samband med granskningstillfället framgår att kommunen är i färd med att tillsätta en ny tjänst centralt inom sektor Verksamhetsstöd som kommer att ansvara för hela hanteringen och därtill hörande rutiner och processer vad gäller riktade statsbidrag i Östhammars kommun. Tidigare har någon sådan tjänst inte funnits i kommunen.

En sammanställning av de riktade statsbidrag som Östhammars kommun erhållit under åren 2019-2023 finns i **Bilaga 1**.

3.1 Styrande och stödjande dokument

I Östhammars kommun finns riktade statsbidrag främst inom barn- och utbildningsnämnden, individ- och familjenämnden samt vård- och omsorgsnämnden. Det är således främst inom sektorerna Bildning samt Omsorg där riktade statsbidrag är aktuella. Som en konsekvens av detta har vi valt att genomföra intervjuer endast inom dessa bägge sektorer.

I samband med granskningen framgår att ingen styrelse/nämnd i Östhammars kommun har med området kring riktade statsbidrag inom ramen för sin internkontrollplan avseende år 2023.

Inom sektor Bildning finns inga styrande eller stödjande dokument som berör riktade statsbidrag. Sektor Omsorg har dock tagit fram riktlinjer. Av riktlinjerna framgår bl a från rutinen att:

Ett tydligt beskrivet ansvar kring hanteringen av statsbidrag säkerställer att inga bidragstillfällen missas, att projektinitiativ som planeras i verksamheten kontrollerar om det finns bidrag som passar in på projektidén, att kommunen samordnar sig där flera verksamheter är berörda samt att kommunens hantering av statsbidrag är resurseffektiv.

Vidare innehåller rutinen vad som ska gälla avseende omfattning, ansvar och genomförande, kontaktpersoner, ekonomens roll samt även förslag på mötesagenda under året vad gäller riktade statsbidrag.

3.1.1 Bedömning och kommentarer

Efter genomförd granskning bedömer vi det som positivt att Östhammars kommun kommer att inrätta en ny tjänst inom sektor Verksamhetsstöd som kommer att ansvara för hela kommunens hantering av riktade statsbidrag.

Vi bedömer att styrande dokument i form av riktlinjer och rutinbeskrivningar kring riktade statsbidrag ska upprättas centralt inom Verksamhetsstöd. Respektive sektor bör sedan avgöra om de ska upprätta/uppdatera kompletterande riktlinjer och rutinbeskrivningar kring riktade statsbidrag utifrån behov. I nuläget finns riktlinjer och rutinbeskrivningar kring riktade statsbidrag inom sektor Omsorg.

Vi bedömer även att respektive styrelse/nämnd ska överväga om området kring riktade statsbidrag ska finnas med inom ramen för internkontrollplaner framåt, detta utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv.

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

3.2 Rutiner och processer

Sektor Bildning

Sektor Bildning söker inte alla statsbidrag som det går att söka. Kommunen är inte heller behörig att söka en del riktade statsbidrag, bl a finns inte vissa linjer inom gymnasieskolan som omfattas av riktade statsbidrag. Inom sektor Bildning är det sektorschef som utifrån delegation slutligen fattar beslut om vilka riktade statsbidrag som ska sökas respektive inte sökas. Dialog kring frågorna förs löpande med t ex verksamhetschefer, rektorer och andra tjänstepersoner. De flesta riktade statsbidragen söks från Skolverket och som ett hjälpmedel har verket tagit fram en statsbidragskalender där bl a viktiga datum för ansökan av samt redovisning/återrapportering av statsbidrag framgår. Kommunen använder även Skolverkets e-tjänst som innebär att det går automatiska e-mail till kommunen som påminnelser kring olika deadlines.

Sektor Omsorg

Sektor Omsorg söker inte heller alla statsbidrag som det går att söka. Diskussion om vilka riktade statsbidrag som ska sökas respektive inte ska sökas diskuteras löpande på ledningsgruppens sammanträden. Även inom sektor Omsorg är det sektorschef som utifrån delegation slutligen fattar beslut om vilka riktade statsbidrag som ska sökas respektive inte sökas. Dialog kring frågorna förs även här löpande med t ex verksamhetschefer och andra tjänstepersoner. De flesta riktade statsbidragen söks från Socialstyrelsen och även Socialstyrelsen har en statsbidragskalender där bl a viktiga datum för ansökan av samt redovisning/återrapportering av statsbidrag framgår. Kommunen använder även här en e-tjänst som innebär att det går automatiska e-mail till kommunen som påminnelser kring olika deadlines.

Allmänt om riktade statsbidrag

Det är inte speciellt frekvent förekommande men det har hänt att kommunen har fått betala tillbaka vissa delar av riktade statsbidrag till bidragsgivaren. Anledningar kan vara att den verksamhet eller de aktiviteter man bedrivit och som ska täckas av det riktade statsbidraget inte riktigt har godkänts av bidragsgivaren alternativt att vissa kostnader som kommunen velat ha täckning för inte har godkänts av bidragsgivaren.

För att särskilja de olika riktade statsbidragen i redovisningen använder såväl sektor Bildning som sektor Omsorg olika projektkoder på vilket såväl själva bidraget som de olika kostnader som blir aktuella inom ramen för respektive statsbidrag bokförs.

Det förekommer såväl inom sektor Bildning som inom sektor Omsorg att det finns vissa tjänster som täcks inom ramen för de olika riktade statsbidragen. Inom sektor Omsorg rör det sig om olika projektanställningar och inom sektor Bildning rör det sig bl a om elevassistenter, vissa tjänster inom förskoleverksamheten samt även vissa tjänster där arbete sker övergripande inom utbildningssidan.

3.2.1 Bedömning och kommentarer

Efter genomförd granskning bedömer vi att rutinerna inom såväl sektor Bildning som sektor Omsorg vad gäller riktade statsbidrag i allt väsentligt är ändamålsenliga.

Östhammars kommun

Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

4 Slutsats och rekommendationer

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt säkerställt att den interna kontrollen vad gäller hantering av riktade statsbidrag är tillfredsställande och tillräcklig.

För att ytterligare stärka den interna kontrollen rekommenderar vi dock kommunstyrelsen och nämnderna att:

- Upprätta styrande dokument i form av riktlinjer och rutinbeskrivningar kring riktade statsbidrag centralt inom Verksamhetsstöd. Respektive sektor bör sedan avgöra om de ska upprätta/uppdatera kompletterande riktlinjer och rutinbeskrivningar kring riktade statsbidrag utifrån behov. I nuläget finns riktlinjer och rutinbeskrivningar kring riktade statsbidrag inom sektor Omsorg.
- Överväga om området kring riktade statsbidrag ska finnas med inom ramen för internkontrollplaner framåt, detta utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv.

Datum som ovan

KPMG AB

Anders Petersson

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

Bilaga 1 – Erhållna riktade statsbidrag 2019-2023

Projekt	Summa av UTFALL
2002 Digitalisering detaljplaner	-50 000,00
2023	-50 000,00
2210 Skapande förskola 2019/2020	-250 000,00
2020	-250 000,00
2021	-438 441,00
2217 Skapande förskola 2018/2019	-250 000,00
2019	-250 000,00
2218 Skapande skola 2018/2019	-444 813,00
2019	-444 813,00
2219 Skapande skola 2019/2020	-491 459,00
2019	-22 000,00
2020	-469 459,00
2220 Skapande förskola 2020/2021	-300 000,00
2020	-200 000,00
2021	-100 000,00
2221 Avgiftsfria o smittsäkra lovak	-146 927,45
2021	-146 928,55
2022	1,10
2223 Integreringsbidrag	-260 000,00
2021	-70 000,00
2022	-190 000,00
2227 Sommarlovsaktiviteter 2018	502,00
2019	502,00
2228 Sommarlovsaktiviteter 2019	-86 300,00
2019	-85 492,00
2020	-808,00
2229 Stärkta Bibliotek Covid -19	-40 000,00
2020	-2 001,00
2021	-37 999,00
2240 Stärkta Bibliotek Gimo 2020	-300 000,00
2020	200 000,00
2021	-500 000,00
2241 Stärkta Bibliotek	-1 706 900,00
2019	-600 900,00
2020	-1 055 000,00
2022	-2 000,00

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

2023	-49 000,00
2242 Föreningsmatchning	3 245,00
2021	3 245,00
2244 Myndigh. för ungdoms- och civi	2 579,00
2019	2 579,00
2246 Konsten att delta	-5 700,00
2019	-5 700,00
2247 Administration Mervärdesprojek	-3 944,00
2019	145 000,00
2020	-69 000,00
2021	-7 615,00
2022	-7 888,00
2023	-64 441,00
2248 Digitalt först med användare i	-70 000,00
2019	-70 000,00
2249 Din väg mot framtiden	-478 068,00
2020	-170 201,00
2021	-307 867,00
2250 Inköp av barn- och ungdomsmedi	-146 000,00
2021	-60 000,00
2022	-12 000,00
2023	-74 000,00
2251 Digitalt först 2021	-70 000,00
2020	-70 000,00
2253 Inköp litteratur 2021	-134 951,00
2021	-5 049,00
2022	-129 902,00
2254 Bokstart/språknätverk 2021	-81 000,00
2022	-62 000,00
2023	-19 000,00
2257 Padel	-10 000,00
2022	-10 000,00
2258 Skolavslutningsmiddag	-19 000,00
2022	-19 000,00
2261 Ökad kunskap om hbtgi pers. si	-80 000,00
2022	-80 000,00
2262 Läsförfrämjande 2023	-61 000,00
2023	-61 000,00
2263 Inköp litteratur 23/24	-80 000,00
2023	-80 000,00

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

2304 LONA friluftsbad	-67 700,00
2019	-594,00
2020	-27 106,00
2021	-40 000,00
2519 PS. Hälsa 17-20	-713 603,00
2019	-713 603,00
2520 Bryggan	-8 215 702,00
2019	-1 280 197,00
2020	-1 856 742,00
2021	-1 617 534,00
2022	-2 677 294,00
2023	-783 935,00
2522 Våld i nära rel.	-653 167,00
2019	-248 673,00
2020	-202 247,00
2021	-202 247,00
2523 Stärkt bemanning BoU	-1 014 000,00
2019	-1 014 000,00
2524 Habiliteringsersättning	-1 289 812,00
2020	-108 880,00
2021	-117 008,00
2022	12 112,00
2023	-1 076 036,00
2525 Kultur för äldre 2020	-40 000,00
2023	-40 000,00
2528 Stärkta ins BoU psykisk ohälsa	-298 062,00
2019	-298 062,00
2529 Äldreomsorg 2019	-1 398 601,00
2019	-1 398 601,00
2530 OF Körkortsutbildning	-490 820,00
2022	-490 820,00
2531 Psykisk hälsa 2019	-754 317,00
2019	-218 530,00
2020	-535 787,00
2533 SKR Stärkt bemanning VoO	-530 000,00
2020	-530 000,00
2535 Teknik och kvalitet	-1 798 464,00
2020	-444 827,00
2021	-455 809,00
2022	-897 828,00

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

2537 Föreb ensamh-Ökad kval demens	-1 731 834,00
2020	-1 731 834,00
2539 Stärkta insats. BoU psykiska h	-380 553,00
2020	-380 553,00
2540 Stärka bemann BoU vård 2020	-570 830,00
2020	-570 830,00
2541 SSK satsning krisstöd	-360 327,00
2020	-360 327,00
2551 Utv.arb f säker hälso-sjvk o s	-867 499,00
2020	-545 440,00
2021	-322 059,00
2552 Motverka ensamhet äldre	-5 017 166,16
2020	-83 015,00
2021	-1 800 278,00
2022	-3 133 873,16
2553 Suicidprevention	-1 496 214,00
2020	-916 000,00
2021	-28 640,00
2022	-57 280,00
2023	-494 294,00
2554 God och nära vård	-6 691 381,49
2020	-1 165 267,00
2021	-2 196 400,00
2022	-3 326 714,98
2023	-2 999,51
2555 Äldreomsorgslyft 2020	-17 001 358,02
2021	-4 671 562,00
2022	-7 600 000,00
2023	-4 729 796,02
2556 God vård och omsorg	-46 770 552,00
2021	-11 829 766,00
2022	-23 806 202,00
2023	-11 134 584,00
2557 Subvention familjehem	-839 404,00
2021	-494 662,00
2023	-344 742,00
2558 Återhämtningsbonus	-1 017 360,00
2021	-672 720,00
2022	-344 640,00
2559 Barnsäkerhet	-174 380,00

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

2022	-174 380,00
3001 Maxtaxa komp f intäktsbortfall	-22 150 766,00
2019	-4 382 378,00
2020	-3 929 754,00
2021	-3 931 524,00
2022	-7 999 152,00
2023	-1 907 958,00
3002 Maxtaxa, kvalitetshöjande	-10 755 121,00
2019	-946 946,00
2020	-932 484,00
2021	-932 904,00
2022	-6 072 000,00
2023	-1 870 787,00
3003 Lärarlyft	-872 600,00
2019	-232 500,00
2020	-52 500,00
2021	-280 100,00
2022	-240 000,00
2023	-67 500,00
3004 Förstelärare	-12 497 702,00
2019	-2 269 334,00
2020	-2 280 814,00
2021	-2 204 475,00
2022	-4 150 764,00
2023	-1 592 315,00
3005 Pers.förstärkn inom elevhälsa	-608 000,00
2019	-132 800,00
2023	-475 200,00
3006 Papperslösa barn	-233 468,00
2019	-105 895,00
2020	-82 438,00
2021	-33 441,00
2022	-11 694,00
3008 Nattis (barnomsorg på ob.tid)	-59 697,00
2019	-59 697,00
3010 Yrkesvux	-13 690 917,00
2019	-835 209,00
2020	-3 339 537,00
2021	-3 577 749,00
2022	-2 957 136,00
2023	-2 981 286,00

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

3011 Yrkeslärare komp utv	-208 000,00
2020	-208 000,00
3013 Lov och sommarskola	-850 919,70
2019	-89 813,70
2020	-126 036,00
2021	-146 500,00
2022	-488 570,00
3014 Lågstadiesatsningen	-6 521 384,42
2019	-4 169 087,42
2020	-1 906 034,00
2021	-446 263,00
3016 Läslyftet	-348 076,17
2019	-93 376,17
2020	-29 013,00
2021	-225 687,00
3017 4:e tekniskt år	-830 100,00
2019	-415 050,00
2020	-415 050,00
3018 Lärarlönelyftet	-25 217 842,00
2019	-4 760 165,00
2020	-4 877 046,00
2021	-4 451 759,00
2022	-8 164 480,00
2023	-2 964 392,00
3019 Läxhjälp	-4 460 092,52
2019	-244 999,52
2020	-844 093,00
2022	-3 356 000,00
2023	-15 000,00
3021 Mindre grupper inom fsk	-4 117 857,59
2019	-665 929,59
2020	-1 600 000,00
2021	-1 659 928,00
2022	-192 000,00
3022 Fritidshemssatsningen	-1 038 996,74
2019	-1 038 996,74
3026 Insatsbidrag nyanlända	-47 085,93
2019	-47 085,93
3027 Gymnasieskolans introduktionsp	-1 570 000,00
2019	-850 000,00

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

2021	-720 000,00
3029 Specialpedagogik för lärande	-403 822,00
2019	-178 800,00
2020	-9 000,00
2021	-96 750,00
2022	-60 000,00
2023	-59 272,00
3030 Behörighetsgiv utb yrkeslärare	-154 260,00
2020	-154 260,00
3031 Likvärdig Skola	-54 382 483,00
2019	-6 324 581,00
2020	-8 355 510,00
2021	-10 883 318,00
2022	-21 441 248,00
2023	-7 377 826,00
3032 Lärcentrum	-157 229,71
2019	-157 229,71
3033 Lärarassistenter	-4 500 103,00
2019	-280 547,00
2020	-858 424,00
2021	-847 031,00
2022	-1 671 000,00
2023	-843 101,00
3034 Språkutveckling i förskolan	-3 381 487,00
2020	-670 919,00
2021	-992 482,00
2022	-1 591 746,00
2023	-126 340,00
3035 Fjärrundervisning	-127 499,00
2019	-87 215,00
2020	-40 284,00
3109 Introduktionsbidrag från soc	-12 126 457,61
2019	-2 671 092,61
2020	-2 335 798,00
2021	-2 031 170,00
2022	-4 338 918,00
2023	-749 479,00
3110 Bidr fr migr.verket, asylsök	-1 648 325,00
2019	-1 481 585,00
2020	-166 740,00
3111 VFU	-3 288 724,54

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

2019	-277 303,64
2020	-326 033,00
2021	-1 232 263,90
2022	-1 197 848,00
2023	-255 276,00
3114 Erasmus +	-875 777,82
2019	-148 940,42
2020	0,18
2021	0,21
2022	-261 986,84
2023	-464 850,95
3117 #Jag med-projektet	-205 863,00
2019	-205 863,00
3120 Green scen/ Dans	-284 625,60
2019	-284 625,60
3121 Simskola för F-klass	-86 392,31
2019	-86 392,31
3122 Avgiftsfria lovaktiviteter	-0,40
2019	-0,40
3123 Läsförämjande insatser inom för	-70 064,00
2019	-70 064,00
3126 Guldkantsbidraget	-35 395,81
2019	-35 395,81
3127 Omställningsfond	-505 547,00
2020	-189 625,00
2021	-108 100,00
2022	-92 870,00
2023	-114 952,00
3129 Dans utan krav	-1 448 000,00
2020	-100 000,00
2021	-505 000,00
2022	-843 000,00
3130 KUR2020	-2 806 126,00
2021	-147 000,00
2022	-2 173 976,00
2023	-485 150,00
3131 Skolmiljarden	547 232,00
2021	185 000,00
2022	724 464,00
2023	-362 232,00

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

3132 Konstprojekt Vallonskolan	-320 000,00
2023	-320 000,00
3133 Funkis goes rock	-62 000,00
2023	-62 000,00
3134 6-års kör	-49 000,00
2023	-49 000,00
3135 Regionalt filmprojekt	-3 835 594,00
2021	-295 818,00
2022	-1 848 364,00
2023	-1 691 412,00
3136 Partnerskolor	-200 000,00
2022	-200 000,00
3237 Ukrainska barn/elever	-2 679 180,00
2022	-1 122 980,00
2023	-1 556 200,00
4108 MSB	-1 879 310,00
2022	-1 279 310,00
2023	-600 000,00
4109 Beredskap	-750 000,00
2023	-750 000,00
4155 KOMPIS - Havsplanering	-18 842,26
2021	-18 842,26
4162 Grönstrukturpaln LONA	-89 276,00
2019	-39 916,51
2020	-31 134,00
2021	-18 225,49
4163 LIFE IP Rich Waters	-294 050,76
2019	-3 699,82
2020	75 101,86
2022	-200 000,00
2023	-165 452,80
4164 LONA Östhammarsfjärdens dag	-16 250,00
2019	-16 250,00
4165 Invasiva arter Lst bidrag	-190 475,07
2022	-182 950,14
2023	-7 524,93
4171 LONA Östh.fjärdens dag 2018	-12 000,00
2019	-12 000,00
4172 LONA lok. Naturvårdens dag 201	-10 500,00
2019	-10 500,00

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

4173 LOVA min.gödning Östh. fjärdar	-168 889,50
2019	-5 575,10
2020	-150 000,00
2021	-4 762,50
2023	-8 551,90
4174 Krisberedskap	-100 000,00
2020	-100 000,00
4177 LONA - Restaurering våtmark Lo	-8 167,25
2019	-137,25
2021	-8 030,00
4178 LONA - Vattenrike Fyris Östra	-97 150,82
2019	-16 254,48
2020	-70 896,34
2021	-10 000,00
2019	-5 001,79
2020	-495,00
2021	-3 374,00
2023	8 870,79
4180 LONA Karö våtmark	-182 500,00
2019	-182,21
2020	-462,00
2021	-3 430,50
2023	-178 425,29
4181 LONA Ut och njut - upptäck kom	-213 940,65
2020	0,00
2021	-184 787,00
2022	-67 881,30
2023	38 727,65
4182 LONA Natur- och friluftsvärden	-105 000,00
2021	-6 310,40
2023	-98 689,60
4183 LONA Våtmarksrestaurering Svan	-101 250,00
2021	-101 250,00
4184 LONA Ökad tillg. och naturvård	-151 300,00
2021	-2 026,40
2022	-25 600,00
2023	-123 673,60
4185 LONA Naturvårdande skötsel av	-103 612,00
2022	-33 224,00
2023	-70 388,00

Östhammars kommun
Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

4186 LONA Info och Tillg. Lortfj oc	-299 850,00
2021	-500,00
2022	-340 000,00
2023	40 650,00
4187 LONA Rest. våtmark, gölgroda	-408 200,00
2022	-408 200,00
4188 LONA Eko. rest. av kustmynnand	-2 435 000,00
2021	-561,00
2022	-2 400 000,00
2023	-34 439,00
4189 LOVA Åtgärdssamordnare Vatten	-1 257 048,70
2022	-110 210,70
2023	-1 146 838,00
4190 LONA Biologisk mångfald i Skol	-148 966,05
2022	-168 932,10
2023	19 966,05
4191 Lona Öppna Landskap på Gräsö	-303 000,00
2023	-303 000,00
4192 LONA Lära ute	-185 000,00
2023	-185 000,00
4201 SIDA projekt Georgien	-154 743,50
2019	-120 726,50
2020	-34 017,00
4202 SIDA Styrgrupp Georgien	-515 482,00
2019	-515 482,00
4205 Smart marina	-612 466,00
2019	-612 466,00
4206 LOVA VA-Plan	-732 160,00
2020	-300 643,37
2021	-431 516,63
4208 Hus på landet	-57 001,00
2020	-57 001,17
2021	0,17
4209 Kustfiske	-335 051,60
2020	-89 166,00
2021	-217 776,40
2022	-28 109,20
4214 LOVA Dagvattenpolicy	-339 705,66
2022	-126 079,32
2023	-213 626,34

Östhammars kommun

Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

2023-12-12

4222 Teknikcollege Uppland	-163 866,00
2019	-163 866,00
4244 Roslagsmedel, Destinationsråde	-3 299 650,00
2022	-2 199 650,00
2023	-1 100 000,00
4245 Huvudstudie Gimo Träimpregneri	-700 000,00
2023	-700 000,00
4604 Tillsammans Östhammar	-970 000,00
2019	-970 000,00
4605 DUA - Systemverktyg	68 750,00
2019	68 750,00
Totalt:	-322 687 589,81

Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Individ- och familjenämnden
Vård- och omsorgsnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium

Granskning av Kommunens hantering av riktade statsbidrag

KPMG har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens hantering av riktade statsbidrag. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2023.

Granskningen har syftat till att bedöma om kommunstyrelsen och nämnderna har säkerställt att den interna kontrollen vad gäller hantering av riktade statsbidrag är tillfredställande och tillräcklig.

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt säkerställt att den interna kontrollen vad gäller hantering av riktade statsbidrag är tillfredsställande och tillräcklig.

För att ytterligare stärka den interna kontrollen rekommenderar vi dock kommunstyrelsen och nämnderna att:

- Upprätta styrande dokument i form av riktlinjer och rutinbeskrivningar kring riktade statsbidrag centralt inom Verksamhetsstöd. Respektive sektor bör sedan avgöra om de ska upprätta/uppdatera kompletterande riktlinjer och rutinbeskrivningar kring riktade statsbidrag utifrån behov. I nuläget finns riktlinjer och rutinbeskrivningar kring riktade statsbidrag inom sektor Omsorg.
- Överväga om området kring riktade statsbidrag ska finnas med inom ramen för internkontrollplaner framåt, detta utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv.

Kommunrevisionen översänder härmed granskningsrapport och missiv till kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, individ- och familjenämnden samt vård- och omsorgsnämnden med begäran om svar senast 2024-02-29. Rapporten skickas även till kommunfullmäktiges presidium för kännedom.

Enligt uppdrag

Revisorerna i Östhammars kommun genom Gunnar Rydvall

Titel Rutin för ersättningskrav vid oaktsamhet/skadegörelse på lokaler/läromedel	Rutin - Rättslig reglering Skadeståndslagen - Beslut och ersättningskrav - Fakturering	ÖSTHAMMARS KOMMUN - EN DEL AV ROSLAGEN Barn- och utbildningskontoret
Handläggare Elisabeth Lindkvist	Datum 2024-02-08	Godkänd av Christina Stenhammar

Skadeståndslagen

- Ibland händer det att elever vållar skada på skolans egendom. Enligt 2 kap. 1 § skadeståndslagen (1972:207) ska den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar person- eller sakskada ersätta skadan. Med sakskada avses både att egendom skadas eller går helt förlorad.
- Sakens värde bör beräknas som återanskaffningsvärdet med avdrag för ålder och bruk, d.v.s. vad det kostar att köpa en likvärdig produkt. Om eleven uppsåtligen har sönder något som tillhör lokalen/läromedel så mycket att ett nytt inköp krävs och/eller reparation, utgår skadeståndsbeloppet från vad det kostar att köpa en ny eller reparera.
- Det finns ingen nedre åldersgräns för skadeståndsskyldighet, men elever som är minderåriga ska enligt 2 kap 4 § skadeståndslagen ersätta skadan i den mån det är skäligt med hänsyn till ålder och utveckling, handlingens beskaffenhet, föreliggande ansvarsförsäkring och andra ekonomiska förhållanden eller övriga omständigheter.

Skolan kontaktar vårdnadshavarna gällande ersättningskrav om det är aktuellt med skadestånd, även om det är eleven som är skyldig.

Beslut och ersättningskrav

- Grundregeln är att skolan ska tillhandahålla läromedel kostnadsfritt. Däremot kan skolan begränsa att läromedel endast får användas på skoltid.
- I de fall skadestånd utkrävs begärs ersättning för de faktiska kostnader som uppstår för införskaffande av nytt läromedel eller reparation av/i lokalen. Rektor fattar beslut om skadestånd ska utkrävas och meddelar administratör.
- Elevens vårdnadshavare ska underrättas per brev om att ersättningsanspråk kommer att skickas ut.
- Brevet skickas ut centralt från ekonomiavdelningen

Fakturering:

- Debiteringsunderlag utfärdas av verksamheten och skickas med internposten till Ekonomi.
- Se exempel på underlag nedan.

ÖSTHAMMARS
KOMMUN
- EN DEL AV ROSLAGEN

UNDERLAG KUNDFAKTURA

KOMMUNLEDNINGS KONTORET
EKONOMI

FAKTURAMOTTAGARE

KUNDUPPGIFTER

NAMN	Vårdnadshavarens	ORG-/PERSONNR	Vårdnadshavarens
ADRESS	Vårdnadshavarens	REFERENS KUND	Elevers namn
POSTADRESS	Vårdnadshavarens		

VÅR
REFERENS **ZZ6XXX**

SPECIFIKATION

DATUM	ANTAL	VARA/TJÄNST	A-PRIS	SUMMA
xxxx-xx-xx		T.ex inköp av läromedel pga skadegörelse		Beloppet
xxxx-xx-xx		T.ex trasig ruta pga skadegörelse		Beloppet
SUMMA EXKL MOMS				
MOMS	25%	Ingen moms!		
SUMMA INKL MOMS				Beloppet

UPPGIFTERNA NEDAN SYNS INTE PÅ FAKTURAN
KUNDEN FÅR

KONTERING

ANSVAR	KONTO	VERKSAMH ET	ÄNDAM ÅL	MOTPA RT	PROJEK T	OBJEK T	BELOPP
60XXXX	XXXXX	XXXXX	XXXX				
SUMMA							

Förvaltning/avdelning: _____

Datum: _____

Namn: _____

Telenr: _____

